

ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

The Opinion of The Student toward The Master of Business Administration Program



โดย

นางสาววาสนา ศิลปรุ่งธรรม

รหัสประจำตัว 42066612

9415

เลขหม.....

เลขทะเบียน..... 39515

วัน, เดือน, ปี..... 22 พ.ค. 2544

เสนอ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ)

ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2543

.b.....

.i.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไปว่ากรณิดยั้งสืบ ลึกซึ้งห่วยเข็หัดดบงป้อหว และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	:	ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต
นักศึกษา	:	นางสาววาสนา ศิลปรุ่งธรรม
ระดับการศึกษา	:	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	:	บริหารธุรกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิลิทธิ์ แก้วฉา

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Master of Business Administration) เป็นหลักสูตรระดับปริญญาโทที่มีผู้มีความสนใจเข้าศึกษามากที่สุดหลักสูตรหนึ่งในประเทศไทยมีสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่เปิดหลักสูตรนี้ส่งผลให้เกิดการแข่งขันมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาต้องมีการปรับปรุง พัฒนาและเปิดหลักสูตรใหม่ ๆ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป และศึกษาถึงข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบของหลักสูตรฯ จากสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาการดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต และความต้องการของนักศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตจากสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานานและสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่ และปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของนักศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ซึ่งกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานาน ได้แก่ สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กลุ่มสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 270 คน

ผลการศึกษาพบว่า เหตุผลที่นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คือเพื่อเลื่อนหรือปรับเปลี่ยนตำแหน่งงาน โดยมีการพิจารณาจากเนื้อหาหลักสูตรเป็นลำดับแรก ส่วนเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาในด้านหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการวัดผลและประเมินผล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับที่เห็นด้วย แต่มีความไม่แน่ใจ ในด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก และผลการศึกษาคำความคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานานและกลุ่มนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่ มีความคิดเห็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับที่เห็นด้วย แต่มีความไม่แน่ใจในด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก กลุ่มนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานานมีความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ผู้สอน ของอยู่ในระดับเห็นด้วย แต่กลุ่มนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ และผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของนักศึกษาต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตจำแนกตามด้าน พบว่า ปัจจัยอายุ กลุ่มสถาบันที่ศึกษา ชั้นปี ตำแหน่งงาน มีผลต่อความคิดเห็นด้านผู้เรียน ปัจจัยอายุ กลุ่มสถาบันที่ศึกษา ชั้นปี รายได้ มีผลต่อความคิดเห็นด้านผู้สอน ปัจจัยกลุ่มสถาบันที่ศึกษา มีผลต่อความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก แต่ไม่มีปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นด้านหลักสูตร และสรุปได้ว่าปัจจัยสถาบันที่ศึกษา มีผลต่อความคิดเห็นของนักศึกษาต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มากที่สุด รองลงมา คือ ปัจจัยด้านอายุ

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตอย่างต่อเนื่อง มีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนและผู้สอนมีความพร้อมในการเรียนและการสอนเนื่องจากใช้เวลาระยะสั้น ๆ ในการศึกษาได้ ควรให้ทุนการศึกษาแก่อาจารย์ประจำในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตเพื่อการศึกษาเพิ่มเติม สำหรับการวัดและประเมินผลควรมีการดำเนินการปฏิบัติและพัฒนาให้ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง และสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนการสอนควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับความต้องการแก่ผู้เรียนและผู้สอนและเกิดความพึงพอใจสูงสุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## ABSTRACT

**Title** : The Opinion of The Student toward the Master of Business Administration Program

**Student** : Miss Wasana Sinrungtam

**Level of Study** : Master of Business Administration

**Major** : Business Administration

**Advisor** : Assistant Professor Apisit Kacwcha

Master of Business Administration Program is one of popular program a graduate level. In Thailand, there are a lot of universities and colleges offered this program which leads to having great competition. So each educational institution should revise, develop and offer the new curriculum to support the educational trends in the future. And also each institution has to study about advantages and disadvantages of the courses relating to business administration that others offered. So, this research has focused on studying about program management and student's demands. Thus, the objective of this research is to study the student's opinions for the MBA. Programs from universities which offered this program for several years and also from those which newly offered MBA. Program. In order to learn about the factors that influencing to the student's opinions for the MBA. Program, the sample two hundred and seventy students constitutes form universities offered the MBA. Program for several years, such as The National Institute of Development Administration (NIDA), Thammasart University, and also student's from universities which has just opened the MBA programs, such as Ramkhamhang University and King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang.

The result of this study showed that the study for the Master Degree in Business Administration is to have good opportunities to be promoted in their working places and the interesting description of curriculum is the important factor to attract the students to study in each institute. Most of students from four institutes agreed with the MBA programs about the curriculum, teaching strategies, the learners, the instructors and

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิพนธ์ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

the testing and evaluation, but they have hesitated about the medias and the facilities. The result of sample student's opinions from the universities that offered the MBA programs for several years and from universities which has just opened the MBA programs have the opinions about the curriculum, the testing and evaluation in agree level, about the medias and the facilities in hesitant level. For the teaching methods, the learners, the instructors, the students from the universities that offered the MBA programs several years have the opinions in agree level, but the students from universities which has just opened the MBA programs have the opinions in hesitant level. The result about the factors that influenced the student's opinions about the MBA programs by classification showed that the factor of age, the institute group, class of study, position of work have related to the student opinions for about the leaner. The factor of age, the institute group, class of study, income have related to the opinions for about the instructors, the medias and the facilities. But there are not the factors that influencing for the student opinion about the curriculums and concluded that the factor of the institute group has the most influencing for the student opinions about the MBA programs and the age of students will also be another factor to be considered.

From this study, the findings will be essential in the development and preparation of MBA. Program. It is clearly indicated that the Master of Business Administration program should be revised to be modernised by means of using high technology medias, facilities and teaching strategies. Finally, The scholarships for teaching staff should be continually provided.

## กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความสามารถและความช่วยเหลือจากหลาย ๆ ท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิสิทธิ์ แก้วฉา รองศาสตราจารย์อมรศรี ตันพิพัฒน์ คุณอัจฉรา วงศ์วัฒนาปมาดล และผู้ประสานงานโครงการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ทุกสถาบันอุดมศึกษาที่กรุณาให้ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณพนมพร ไพบูลย์ คุณไกรสร รุ่งศิริกุล คุณทัศนัย ปราณี และ อาจารย์ภาณุวัฒน์ จุทอง ที่ให้การช่วยเหลือในทุกขั้นตอนของการทำวิจัยมาโดยตลอด

วาสนา ศิลปรุ่งธรรม

11 กุมภาพันธ์ 2544



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	(1)
สารบัญ	(2)
สารบัญตาราง	(4)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์	3
การตรวจเอกสาร	4
วิธีการศึกษา	5
สมมติฐานของการศึกษา	8
บทที่ 2 แนวความคิดทางทฤษฎี	9
แนวคิดทางทฤษฎีการประเมินหลักสูตร	9
องค์ประกอบการเรียนรู้การสอน	13
บทที่ 3 โครงสร้างหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	20
สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์	20
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	23
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	25
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	28
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	31
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	32
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	35
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	38

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

	หน้า
เปรียบเทียบหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	41
บทที่ 4 ผลการศึกษา	45
ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	45
ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตจำแนกตามด้าน	52
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตร	70
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	
ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	88
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	91
สรุป	91
ข้อเสนอแนะ	94
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก	99
ประวัติผู้เขียน	107



## สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต	7
2	เปรียบเทียบหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	43
3	ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	48
4	เหตุผลที่เข้าศึกษาในหลักสูตร	51
5	สิ่งที่ใช้พิจารณาในการเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร	52
6	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาด้านหลักสูตร จำแนกตามสถาบันอุดมศึกษา	55
7	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาด้านวิธี การเรียนการสอน จำแนกตามสถาบันอุดมศึกษา	58
8	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้เรียน จำแนกตามสถาบันอุดมศึกษา	62
9	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้สอน จำแนกตามสถาบันอุดมศึกษา	65
10	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาด้านการวัดผล และประเมินผล จำแนกตามสถาบันอุดมศึกษา	68
11	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาด้านสื่อ การเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามสถาบันอุดมศึกษา	71
12	ค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านหลักสูตร จำแนกตามปัจจัย ส่วนบุคคล	74
13	ค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านวิธีการเรียนการสอน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	77
14	ค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้เรียน จำแนกตามปัจจัย ส่วนบุคคล	80
15	ค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้สอน จำแนกตามปัจจัย ส่วนบุคคล	83

ตารางที่		หน้า
16	ค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	86
17	ค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและ สิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	89



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	รูปแบบการประเมินผลและการตัดสินใจทางการศึกษาของสตีฟเฟิลบีม	11



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

# บทที่ 1

## บทนำ

### ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (Master of Business Administration: MBA) เป็นหลักสูตรระดับปริญญาโทที่มีผู้ความสนใจเข้าศึกษามากที่สุดหลักสูตรหนึ่งของโลก หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ได้พัฒนาขึ้นมาครั้งแรกในสหรัฐอเมริกา ช่วงต้นศตวรรษที่ 20 และมีการพัฒนา และปรับปรุงมาอย่างต่อเนื่อง โดยขยายบทบาทและเป็นที่ยอมรับเกือบทุกภูมิภาคทั่วโลก ในประเทศไทยหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต เดิมอยู่ในคณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี ในสาขาวิชาแขนงหนึ่งของคณะภายใต้ปริญญาพาณิชยศาสตรมหาบัณฑิต (พศ.ม.) จนในปี พ.ศ. 2509 สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (NIDA) เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต เป็นแห่งแรกของประเทศไทย ก่อนที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยแห่งอื่น ๆ จะเปิดสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตเป็นเอกเทศ และปัจจุบัน มีสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต 31 แห่ง

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตเริ่มได้รับความนิยมประมาณ 10-15 ปี และ ความนิยมมากขึ้นเป็นลำดับเพราะเป็นหลักสูตรสายวิชาชีพระดับสูง เพื่อเตรียมความพร้อมด้านการจัดระบบงานในองค์กร การตัดสินใจ ให้แก่บุคลากรให้สอดคล้องกับตำแหน่งการบริหารในอนาคต นอกเหนือจากความสามารถทางเทคนิคหรือความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เฉพาะทาง ประกอบกับสภาพทางเศรษฐกิจสังคม การเมือง การแข่งขันที่มีความสลับซับซ้อนเพิ่มขึ้น ทำให้องค์กรต่าง ๆ พยายามคัดสรรบุคลากรที่มีทักษะในการจัดการองค์กรมากขึ้น หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ที่เปิดสอนในประเทศไทยมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่ใกล้เคียงกันแต่แตกต่างกันที่เงื่อนไขคุณสมบัติของนักศึกษาในแต่ละหลักสูตร ปัจจุบันมี 3 ประเภทหลัก คือ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ภาคปกติ (Regular MBA Program) หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสำหรับผู้บริหารระดับต้น (Young Executive MBA) และหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สำหรับผู้บริหาร (Executive MBA)

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มีแนวโน้มที่จะปรับปรุงให้มีช่วงระยะเวลาศึกษาสั้นลง ผลิตหลักสูตรที่มีความหลากหลายและเฉพาะด้านมากขึ้น เช่น หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบริหารข้อมูลสารสนเทศ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี เป็นต้น และมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การปรับปรุงหลักสูตรในระดับโครงสร้าง วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ระบบการเรียนการสอน พยายามนำเสนอความเป็นสากล เพื่อตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น และเป็นการปรับให้เข้ากับสถานการณ์ทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลง เนื่องจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง สิ่งแวดล้อมภายนอกและคู่แข่งของสถาบันอุดมศึกษาเกิดขึ้นมาก เมื่อสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ต้องพยายามปรับปรุง พัฒนาและเปิดหลักสูตรใหม่ ให้เหมาะกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป สถาบันอุดมศึกษาต้องศึกษาถึงข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบหลักสูตรฯ ของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ ดังนั้นการวิจัยนี้จึงสนใจศึกษาการดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาว่ามีความสอดคล้องมากหรือน้อยกับความคิดเห็นและความต้องการของนักศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการศึกษาในหลักสูตรฯ จากสถาบันอุดมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการเรียนการสอน โดยเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตจากสถาบันอุดมศึกษาที่ดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานาน และสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่

### วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จากสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานานและสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อได้ทราบถึง ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตและความแตกต่างด้านความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานานกับสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่
2. เพื่อให้คณะผู้บริหารโครงการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต และผู้ที่เกี่ยวข้องโดย

ตรงกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ใช้เป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดแนวทาง พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริการด้านต่าง ๆ ของ นักศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

### ขอบเขตของการศึกษา

1. ศึกษาเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานาน ได้แก่ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่ ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. ศึกษาจากนักศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จำนวน 280 คน
3. ระยะเวลาการทำการศึกษาช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2543 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544

### นิยามศัพท์

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดเห็นต่อการศึกษาด้านหลักสูตร วิธีการเรียนการสอน ผู้เรียน ผู้สอน การวัดผลและประเมินผล และสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก

นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2543

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต หมายถึง หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ระบุสาขา และเป็นหลักสูตรภาคพิเศษ ที่มีการเรียนการสอนภาคค่ำในวันธรรมดา และ/หรือ วันหยุดราชการ หรือ หลักสูตรสำหรับผู้บริหารรุ่นใหม่ (Master of Business Administration Young Executive MBA)

สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานาน หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต 2 ลำดับแรก โดยเรียงตาม พ.ศ. ที่เปิด

สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่ หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต 2 ลำดับหลัง โดยเรียงตาม พ.ศ. ที่เปิด และมีนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ตั้งแต่ 2 ชั้นปีขึ้นไป

### การตรวจเอกสาร

สมศักดิ์ (2543) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จากผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับโครงการบัณฑิตศึกษา จากมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาชั้นนำ คือ สภาพเศรษฐกิจมีอิทธิพลการตัดสินใจของผู้สนใจเข้าศึกษาในหลักสูตร เมื่อสภาพเศรษฐกิจ ช่วงขยายตัวส่งผลให้มีผู้สนใจเข้าศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มากขึ้นด้วย เนื่องจาก หลักสูตรมีตลาดแรงงานรองรับที่แน่นอน และสามารถยกระดับหน้าที่การทำงานได้ง่าย แต่เมื่อ เศรษฐกิจถดถอยทำให้ผู้สนใจเข้าศึกษาในหลักสูตรน้อยลงด้วย สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งเร่ง ระดมสรรพกำลังในการเชิญชวนให้นักศึกษาเข้าเรียนเพิ่มขึ้น โดยจัดหลักสูตรใช้ช่วงระยะเวลาสั้น หลักสูตรที่มีความหลากหลายมากขึ้น โดยจะมีรายละเอียดแต่ละด้านเฉพาะเจาะจงมากขึ้น มีความเป็นสากลโดยมีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ รวมถึงการสร้างพันธมิตรในลักษณะ โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา เพื่อให้ได้เปรียบทางด้านความสัมพันธ์ทางธุรกิจด้วย เพื่อให้ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตได้รับความนิยมเหนือคู่แข่ง และนำมาซึ่งรายได้ที่ดีทำให้รักษา รายได้เฉลี่ยของทั้งระบบแก่สถาบันการศึกษาได้

พสุ (2542) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง "การพัฒนาและปรับปรุงสาขาวิชาและหลักสูตรของ ภาควิชาพาณิชยศาสตร์" ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการศึกษาการจัดการสาขาวิชา และหลักสูตรในด้านต่าง ๆ ของสถานการศึกษาชั้นนำภายในประเทศ และภายนอกประเทศ ศึกษาสถานภาพของอาจารย์ของภาควิชาฯ ในด้านความเชี่ยวชาญ แนวโน้มความสนใจในสาขา วิชาต่าง ๆ สอบถามความคิดเห็นของแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงสาขาวิชาและหลักสูตร ของภาควิชาฯ รวบรวมข้อมูลบัณฑิตที่จบการศึกษาจากภาควิชาฯ เกี่ยวกับหลักสูตรของภาควิชาฯ และข้อมูลความคิดเห็นของนักธุรกิจเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่เป็นที่ต้องการทั้งในปัจจุบัน และในอนาคต ได้สรุปผลการวิจัยไว้ว่า ภาควิชาฯ ควรผลิตบัณฑิตที่มีความสอดคล้องกับ ความต้องการของสังคม และตลาดแรงงาน พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้มีมาตรฐาน ทัดเทียมสากล มีการหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในการแข่งขันที่เปลี่ยนแปลงและแข่งขัน ในระดับประเทศและระดับนานาชาติได้ ควรเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้รอบด้านอย่างแท้จริง มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามแก้ไขตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณภาพของการสอนในวิชาหลักต่าง ๆ รวมทั้งคุณภาพผู้สอน ควรกำหนดวัตถุประสงค์และประโยชน์ในการผลิตบัณฑิตอย่างชัดเจน แนวทางในการจัดหลักสูตรในด้านการบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ มี 3 ลักษณะ คือ (1) มีสาขาหลักอย่างชัดเจนตามศาสตร์ทางวิชาการ และมีสาขารองให้นิสิตได้เลือก (2) เปิดสาขาในลักษณะของ 2 สาขาด้วยกัน (3) ให้ออกาสให้ผู้เรียนได้เลือกและจัดสาขาหลักเองโดยไม่กำหนดสาขาหลักให้ สาขาวิชาได้รับความนิยมเปิดสอนมากที่สุด คือ สาขาการจัดการทั่วไป รองลงมาเป็นสาขาวิชาการจัดการข้อมูลสารสนเทศ สาขาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ และสาขาการจัดการทรัพยากรบุคคล ปัจจุบันนักธุรกิจไทยต้องการบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และมีความรู้หลายด้านมากขึ้น ชำนาญคอมพิวเตอร์ มีความสามารถในการสื่อสาร ความรู้ภาษาอังกฤษ รอบรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่ มีความอดทนในการทำงาน มีความรักดีต่อองค์กร มีความสามารถในการเรียนรู้ด้านการตลาด และธุรกิจระหว่างประเทศ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้ดี ทักษะคิดของผู้บริหารต่อบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในปัจจุบันพบว่าบัณฑิตไม่มีความอดทนในการทำงาน ขาดความรู้ในด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ความรักดีต่อองค์กรมีน้อย และขาดความสามารถในการสื่อสาร

ทบวงมหาวิทยาลัย (2539) ได้ประกาศคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของทบวงมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนานักศึกษานักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด และกำกับของทบวงมหาวิทยาลัย ดังนี้ (1) เป็นผู้มีความรอบรู้ในวิชาการทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มีความสามารถในการคิดและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ (2) เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถครองตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเต็มภาคภูมิ (3) เป็นผู้มีความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน ได้แก่ มีความรู้พื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์เพียงพอที่จะใช้งานได้ มีความสามารถในการเล่นดนตรีได้อย่างน้อย 1 ชนิด หรือมีความสามารถในเชิงศิลปะและวรรณกรรม มีความสามารถในเชิงกีฬาอย่างน้อย 1 ชนิดกีฬา มีความสามารถทางภาษาต่างประเทศอย่างน้อย 1 ภาษา และ (4) เป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อสังคมและดำรงชีวิตด้วยความเหมาะสม

## วิธีการศึกษา

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาจากแหล่งที่มาของข้อมูล 2 แห่ง คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้มาจากเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มทดสอบ (Pre-test) ที่จำนวน 30 คน นำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (Coefficient of Alpha) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของค่าเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 แสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงเพราะเครื่องมือที่มีค่าความเชื่อมั่นที่ดี ควรมีค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (บุญธรรม, 2531)

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการนำเสนอข้อมูลในส่วนของ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จากแฟ้มข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ต คู่มือหลักสูตร และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ได้จากการรวบรวมจากเอกสารวิชาการต่าง ๆ

### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามดุลยพินิจของผู้ศึกษา (Purposive Sampling) ซึ่งได้จากสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต 2 ลำดับแรก และ 2 ลำดับหลังจากปี พ.ศ. 2542 โดยเรียงตาม พ.ศ. ที่เปิด รวมจำนวน 4 สถาบัน ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 934 คน ซึ่งสามารถกำหนดขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยใช้หลักคำนวณของ Yamane's ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 280 คน โดยจะแบ่งจำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละสถาบันอุดมศึกษาและแต่ละชั้นปีตามสัดส่วนของจำนวนนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่อจำนวนนักศึกษาทั้งหมด ซึ่งผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่างได้ 270 คน คิดเป็นร้อยละ 96.4 ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้เนื่องจากข้อจำกัดในการติดตามแบบสอบถาม (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

(หน่วย : คน)

มหาวิทยาลัย/สถาบัน	จำนวนประชากร		จำนวนตัวอย่าง		รวม	
	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ประชากรตัวอย่าง	
1. สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มานาน	243	252	73	76	495	149
1.1 สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์	60	80	18	24	140	42
1.2 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	183	172	55	52	355	107
2. สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ใหม่	227	212	67	64	439	131
2.1 มหาวิทยาลัยรามคำแหง	191	186	56	56	377	112
2.2 สถาบันเทคโนโลยีพระจอม เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	36	26	11	8	62	19
รวม	470	464	140	140	934	280

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้คอมพิวเตอร์ (Computer) ในการประมวลผลและหาค่าทางสถิติ โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ โดยมีขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำมาคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. แบบสอบถามส่วนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง นำหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล (Standard Deviation) สเกลของลิเคิต (The Likert Scale ) แบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีน้ำหนักเท่ากับ 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ การศึกษาความคิดเห็นได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการแบ่งช่วงความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ดังต่อไปนี้ (กัลยา, 2539)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

<u>ระดับความพึงพอใจ</u>	<u>ค่าเฉลี่ย</u>
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1.00 – 1.80
ไม่เห็นด้วย	1.81 – 2.60
ไม่แน่ใจ	2.61 – 3.40
เห็นด้วย	3.41 – 4.20
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4.21 – 5.00

3. ทดสอบความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อความคิดเห็นของนักศึกษา ได้แก่ อายุ รายได้ ตำแหน่งงาน สถาบันอุดมศึกษาที่ศึกษาอยู่ในปัจจุบัน ชั้นปีที่ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way Analysis Of Variance: ANOVA)

4. แบบสอบถามส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

### สมมติฐานของการศึกษา

นักศึกษาลัทธิบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ที่มี อายุ รายได้ ตำแหน่งงาน กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ชั้นปี แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตแตกต่างกัน

## บทที่ 2 แนวคิดทางทฤษฎี

### แนวคิดทางทฤษฎีการประเมินหลักสูตร

แนวคิดทางทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แนวคิด 2 รูปแบบ คือ รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริเวน และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม (Worthen and Sanders, 1973)

#### รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริเวน

1. แนวความคิดการประเมิน มี 4 ลักษณะ คือ

1.1 การประเมินย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินที่อยู่ในระหว่างการดำเนินโครงการหรือการดำเนินหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนโดยใช้ข้อมูล ย้อนกลับ (Feedback)

1.2 การประเมินรวมหรือประเมินรวบยอด (Summative Evaluation) เป็นการประเมินสรุปผลของหลักสูตร ซึ่งการประเมินลักษณะนี้จะดำเนินการเมื่อสิ้นสุดการใช้หลักสูตรแล้วเพื่อเป็นการตัดสินคุณค่าของการใช้หลักสูตร ตลอดจนหาจุดเด่นจุดบกพร่องของการใช้หลักสูตรที่ดำเนินไปแล้วเพื่อการนำไปใช้กับหลักสูตรอื่นต่อไป

1.3 การประเมินภายใน (Intrinsic Evaluation) เป็นการประเมินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ภายในตัวเอง เช่น การประเมินเนื้อหา จุดมุ่งหมาย กระบวนการให้คะแนน เจตคติของครู เป็นต้น

1.4 การประเมินผลสำเร็จ (Pay-off Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดจากสิ่งต่าง ๆ สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ใช้ในการดำเนินการหลักสูตร เช่น การประเมินผลการสอนของผู้สอน การประเมินผลการเรียนของผู้เรียน เป็นต้น

2. การประเมินรูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริเวน มีจุดมุ่งหมายว่า ควรจะดำเนินการก่อนซึ่งจุดมุ่งหมายยังมีความไม่เหมาะสมจะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ในการพิจารณาปรับปรุงจุดมุ่งหมายอาจใช้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญก็ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## ข้อจำกัด

1. สคริเวนมิได้เสนอแนะวิธีการประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ เพียงแต่บรรยายแนวคิดรวบยอดในลักษณะกว้าง ๆ ซึ่งเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ
2. การอธิบายความคิดรวบยอดบางอย่างค่อนข้างคาบเกี่ยวกันอยู่ เช่น อธิบายเกี่ยวกับบทบาทของการประเมินว่าเป็นอย่างไร แล้วอธิบายเกี่ยวกับการประเมินย่อย การประเมินรวม การประเมินภายใน การประเมินผลสำเร็จ ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วการประเมินทั้งสี่ลักษณะดังกล่าวก็คือ บทบาทของการประเมิน

## รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟิลบีม

สตัฟเฟิลบีมได้เสนอรูปแบบเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรหรือโครงการซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไป ชื่อชิปโมเดล (CIPP MODEL) คำว่า ชิป มาจากอักษรย่อของคำ 4 คำ คือ

C = Context คือ สภาพแวดล้อม

I = Input คือ ปัจจัยเบื้องต้น

P = Process คือ กระบวนการ

P = Product คือ ผลผลิต

รูปแบบการประเมินของสตัฟเฟิลบีมเป็นรูปแบบที่เน้นเกี่ยวกับการตัดสินใจทางด้านการศึกษา โดยสตัฟเฟิลบีมได้อธิบายเกี่ยวกับแนวทางของการตัดสินใจได้ 4 แนวทาง คือ

1. การตัดสินใจเพื่อนำไปสู่แนวทางการเปลี่ยนแปลงอย่างสิ้นเชิง หรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมด (Metamorphism)
2. การตัดสินใจเพื่อเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่างแต่ยังคงรักษาหรือคงสภาพการเดิมไว้ (Homeostasis)
3. การตัดสินใจเพื่อปรับปรุงและพัฒนา (Incremental)
4. การตัดสินใจนำสิ่งใหม่เข้ามาในระบบ โดยใช้วิธีการทดลองและสืบค้นหาอย่างมีระบบ (Neomobilistic)

จากแนวทางของการตัดสินใจ 4 แนวทาง สตัฟเฟิลบีมได้กำหนดรูปแบบการประเมินและการตัดสินใจเป็น 4 อย่าง คือ (ภาพที่ 1)

	คาดหวัง (Intended)	เกิดขึ้นจริง (Actual)
จุดหมายปลายทาง (End)	1. การประเมินสถานะแวดล้อม ตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน (Planning)	3. การประเมินผลผลิตตัดสินใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานต่อ (Recycling)
วิธีการ (Means)	2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง (Structuring)	4. การประเมินกระบวนการ ตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติ (Implementing)

### ภาพที่ 1 รูปแบบการประเมินผลและการตัดสินใจทางด้านการศึกษาศาสตร์ของสตีฟเฟิลบีม

1. การตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่กำหนดไว้ว่าจะดำเนินการและตัดสินใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย ซึ่งเป็นผลที่คาดหวังไว้ กระทำโดยการประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation)

2. การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดวิธีการที่เหมาะสม การวางรูปแบบการดำเนินการตามทรัพยากรที่มีอยู่ การพิจารณาแหล่งทรัพยากร กระทำโดยการประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation)

3. การตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อใช้ประโยชน์ควบคุมปรับปรุงวิธีการซึ่งเป็นวิธีการเกี่ยวกับการปฏิบัติเพื่อใช้ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจริง ๆ กระทำ โดยการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation)

4. การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดการใช้หลักสูตรมีวัตถุประสงค์เพื่อการทำ การปรับปรุงอาจแก้ไขหรือพัฒนาตรวจสอบความสำเร็จหรือปรับให้สอดคล้องกับหลักสูตรอื่น หรือ ล้มเลิก ซึ่งเป็นผลที่เกิดขึ้นจริงกระทำโดยการประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

ในส่วนของรูปแบบการประเมินในด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การประเมินสถานะแวดล้อมเป็นการประเมินสิ่งที่เป็นพื้นฐานของหลักสูตรโดยทั่ว ๆ ไป เป็นการประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งเหตุผลเพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการประเมินนั้นมี 2 วิธี คือ

1.1 Contingency Mode เป็นการประเมินสถานะแวดล้อม โอกาส และแรงผลักดัน จากภายนอกระบบเพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้พัฒนา เช่น การสำรวจงานวิจัย และวรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เป็นต้น

1.2 Congruence เป็นการประเมินโดยเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติจริงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งจะทำให้ทราบว่าวัตถุประสงค์ใดสามารถจะทำให้บรรลุเป้าหมายได้

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น เป็นการประเมินเพื่อทราบข้อสนเทศเพื่อนำมากำหนดวิธีการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสัมฤทธิ์ผล เป็นการประเมินสมรรถภาพของหน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอัตรากำลัง เวลา งบประมาณ วิธีการต่าง ๆ ถึงความสามารถในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์

3. การประเมินกระบวนการเป็นการประเมินหลักสูตรเมื่อได้มีการดำเนินการตามที่ได้วางแผนไว้ไปแล้ว เพื่อส่งข้อมูลย้อนกลับให้กับผู้รับผิดชอบโครงการเป็นระยะการประเมินกระบวนการมีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ คือ

3.1 เพื่อค้นหาข้อมูลบกพร่องของส่วนที่ได้ออกแบบเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานหลักสูตร

3.2 เพื่อหาข้อสนเทศต่าง ๆ สำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร

3.3 เพื่อเก็บรักษาข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงาน

4. การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินผลผลิตและผลกระทบของโครงการหรือหลักสูตรว่าได้ผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ เพื่อเป็นการนำไปใช้ในการปรับปรุงโครงการหรือหลักสูตรเพื่อเริ่มโครงการใหม่

### การประเมินหลักสูตรโดยใช้รูปแบบประเมินชิป

มีรายละเอียดของการประเมิน 4 ประการ ดังนี้

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) คือ การประเมินส่วนที่เป็นความมุ่งหมายของหลักสูตร ความมุ่งหมายนี้อาจเป็นความมุ่งหมายทั่วไป และความมุ่งหมายเฉพาะ ซึ่งวิเคราะห์ได้จากโครงสร้างหรือเนื้อหาสาระของหลักสูตรนั้น หรือสอบถามจากผู้สร้างหลักสูตรเพื่อที่จะให้ได้ความหมายที่แท้จริงของหลักสูตรนั้น ๆ วิธีการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติในการประเมินบริบท

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) การประเมินปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินการในกระบวนการตามโครงการนั้น เพื่อดูความเหมาะสมสอดคล้องหรือความพร้อมที่จะใช้หรือดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ปัจจัยเบื้องต้นที่สำคัญของหลักสูตร ได้แก่ อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน และสถานที่เรียน

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการดำเนินการสอน จัดกิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ การวัดผลและประเมินผลดูว่ากระบวนการต่าง ๆ มีความเหมาะสมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความมุ่งหมายหรือไม่ เพียงใด

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้ผ่านกระบวนการไปแล้ว มีคุณสมบัติตามความมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งได้จากการประเมิน

สรุปได้ว่าการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบการประเมินชิป นี้เป็นการประเมินหลักสูตรอย่างมีระบบ ทำให้ทราบว่าส่วนใดของหลักสูตรใช้ได้ ส่วนใดบกพร่องหรือต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้แก้ไขให้ตรงจุด และข้อมูลที่ได้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป

### องค์ประกอบการเรียนการสอน

องค์ประกอบการเรียนการสอน มี 7 อย่าง (ลำพอง, 2524) คือ

1. หลักสูตร คือ ประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่ ผู้เรียนเพื่อให้บรรลุจุดหมายปลายทางที่ต้องการส่วนสำคัญของหลักสูตร ได้แก่ จุดประสงค์ของการเรียนการสอน เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอนรวมถึงสื่อการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนการสอน
2. วิธีการเรียนการสอน คือ เทคนิคการเรียนการสอนที่ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียน
3. ผู้เรียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้การเรียนการสอนจะขาดไม่ได้เพราะถ้าไม่มีผู้เรียน การสอนก็จะไม่เกิดขึ้น
4. ครูผู้สอน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
5. การวัดและประเมินผล
6. สื่อการเรียนการสอน
7. สิ่งแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง การจัดเวลาเรียน การจัดห้องเรียน การเลือกแหล่งวิชาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## หลักสูตร

หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะการจัดการศึกษาจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับหลักสูตร หลักสูตรมีความหมายว่า เอกสารที่กำหนดโครงการศึกษาของผู้สอนโดยกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา เนื้อหาของความรู้ และประสบการณ์ที่จะจัดให้กับผู้เรียนกระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผล (กิติมา, 2532)

## วิธีการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอน เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของการศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสำคัญของผู้บริหาร การเรียนการสอน (Instruction) มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง จำเป็นต้องเริ่มต้นจากการพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์สำคัญ ผู้สอนในฐานะผู้จัดกิจกรรมให้กับผู้เรียน ควรจะได้พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรู้สึกรหรือประสบการณ์ และสามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือจุดประสงค์นั้น ๆ ได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดทั้งเวลา แรงงาน และค่าใช้จ่าย (ธงชัย, 2529)

วิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับการสอนวิชาชีพ (เมธี, 2531) ดังนี้

1. สอนแบบบรรยาย เป็นวิธีสอนที่ง่ายที่สุด แต่ควรใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนร่วมกับการบรรยายเพื่อให้นักศึกษาเข้าใจได้ง่ายขึ้น
2. สอนโดยใช้สื่อทัศนูปกรณ์ เป็นการสอนโดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น วิดีโอ สไลด์ แผ่นใส เป็นต้น
3. การสอนแบบสาธิต นักศึกษาสามารถเห็นการกระทำได้ นิยมสอนในเชิงปฏิบัติและมีประโยชน์อย่างยิ่งในการสอนเพื่อฝึกทักษะ
4. สอนโดยให้ผู้เรียนปฏิบัติเอง เช่น การมอบหมายงานพิเศษ
5. สอนแบบสร้างสถานการณ์จำลอง เช่น สร้างสถานการณ์จำลองให้นักศึกษาเข้าฝึกงาน
6. สอนแบบตั้งคำถาม มักจะใช้ร่วมกับการสอนแบบอื่นจะมีผลสัมฤทธิ์สูง เนื้อหาวิชานั้นประกอบไปด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ หลักการอยู่ที่สามารถปฏิบัติได้จริงมิใช่มีความรู้ในทางทฤษฎีเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## ลักษณะผู้สอนที่ดี

ผู้สอนที่ประสิทธิภาพควรเป็นครูที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง เป็นผู้นำที่ขยันขันแข็ง กล่าวคือ มีความสามารถและกระตือรือร้นในการเรียนการสอน เป็นคนที่ซื่อสัตย์สุจริตน่าไว้วางใจ รักษา สัญญาที่ให้ไว้กับนักเรียนเสมอ เป็นที่เข้าใจนักเรียนได้ดีควบคุมกิจกรรมในชั้นเรียน โดยการให้ คำแนะนำปรึกษาตลอดจนชี้แจงวัตถุประสงค์และเปิดโอกาสให้มี การอภิปรายในชั้นเรียน สามารถ ควบคุมชั้นเรียนได้ กระตุ้นให้นักเรียนกล้าที่จะแสดงความคิดเห็น ให้ความรู้แก่นักเรียนได้ทันต่อ ความรู้ใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ตลอดจนเป็นคนมีอารมณ์ขัน (Grush and Costin, 1975)

## การวัดผลและประเมินผล

การวัดผลและประเมินผล เป็นกระบวนการที่สำคัญของการจัดการศึกษาเพราะทำให้ ทราบถึงการจัดการเรียนการสอนว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ทั้งยังแสดงถึง ผลสัมฤทธิ์ใน การเรียนของผู้เรียนว่าบรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนรายวิชานั้น ๆ โดยทั่วไปครูผู้สอนสามารถ วัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนได้หลายแบบ เช่น การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม การปฏิบัติงานของผู้เรียนซึ่งแสดงถึงความสามารถของผู้เรียน การวัดผลและ ประเมินผลต้องกระทำกันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อให้ผู้สอนได้มีโอกาสดู ปรับปรุงการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (พนัส, 2524)

การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเป็นกระบวนการ ให้ได้มาซึ่งสารสนเทศสำหรับตัดสินคุณค่าของโปรแกรมการศึกษา ผลผลิต จุดมุ่งหมายของ โครงการหรือทางเลือกต่าง ๆ ที่ออกแบบเพื่อนำไปปฏิบัติให้บรรลุจุดมุ่งหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การประเมินเป็นการศึกษาหรือตรวจสอบโครงการในระหว่างโครงการกำลังดำเนินอยู่ หรือ ภายหลังที่โครงการได้สำเร็จเสร็จสิ้นไปแล้ว (ราชบัณฑิตยสถาน, 2530)

ขั้นตอนที่สำคัญในการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพราะก่อให้เกิดประโยชน์หลาย ประการ (กรมสามัญศึกษา, 2522) คือ

1. การประเมินผลช่วยการตัดสินใจในด้านการเรียนการสอน ผลที่ได้จากกระบวนการวัด ผลและประเมินผลจะเป็นข้อมูลย้อนกลับ ที่นำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน เช่น

- 1.1 ทำให้ครูทราบพื้นฐานเบื้องต้นของนักเรียน
- 1.2 ทำให้ทราบผลการบรรลุจุดประสงค์ของนักเรียนแต่ละคน
- 1.3 ทำให้ทราบว่าเทคนิควิธีการสอนของครูเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.4 ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนเข้าใจจุดประสงค์การสอนของครูที่ดี
- 1.5 ชี้ข้อดีและข้อบกพร่องในการเรียนของผู้เรียน
- 1.6 ช่วยเพิ่มความสนใจในการเรียนแก่ผู้เรียน
- 1.7 สนับสนุนให้ผู้เรียนมีนิสัยการเรียนที่ดี

2. การประเมินผลช่วยตัดสินใจในด้านการแนะแนว ปกติผู้เรียนมักจะมีปัญหาเกี่ยวกับการศึกษาต่อการเลือกอาชีพ และปัญหาส่วนตัวอยู่เสมอ เช่น การเลือกเรียนวิชา ประกอบอาชีพ เมื่อจบการศึกษา ควรปรับตัวในสถานการณ์หนึ่ง เรื่องเหล่านี้จะตัดสินใจได้ต้องรู้จักผู้เรียนนั้นเป็นอย่างดี ซึ่งการวัดผลจะช่วยในเรื่องนี้ได้ ด้วยการใช้แบบทดสอบชนิดต่าง ๆ เช่น แบบทดสอบความถนัด แบบทดสอบความสนใจ แบบทดสอบบุคลิกภาพหรือแบบทดสอบสัมฤทธิ์ผล เป็นต้น

3. การประเมินผลช่วยตัดสินใจด้านการบริหาร เป็นช่วยให้ผู้บริหารทราบว่า ควรแก้ไขปรับปรุงกลไก การบริหารงานของสถานศึกษา เช่น การจัดห้องสมุด ห้องประจำวิชา โรงฝึกงาน การจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนการสอน เป็นต้น นอกจากนี้อาจทำการคัดเลือกหรือจำแนกผู้เรียนออกเป็นกลุ่มตามความสามารถ สิ่งเหล่านี้ย่อมต้องอาศัยข้อมูลจากการวัดผลและประเมินผล

4. การประเมินผลช่วยการตัดสินใจด้านการวิจัย การวิจัยในด้านการเรียนการสอนการแนะแนว และการบริหาร ย่อมต้องอาศัยข้อมูลพื้นฐานจากการวัดผลและประเมินผล หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลนั้นสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยได้ด้วย

### ขบวนการในการวัดผลและประเมินการเรียนการสอน

ขบวนการประเมินผลหลักสูตร (เอกศักดิ์, 2537) มีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ในการวัดผลและประเมินผลให้ชัดเจนว่าต้องการวัดผลเพื่อการตัดสินใจเพื่อจัดตำแหน่ง เพื่อตรวจสอบความรู้หรือเพื่อการวินิจฉัย
2. จัดทำตารางวิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหา เพื่อที่จะบอกให้ทราบว่า จะออกข้อสอบวัดเนื้อหา วัดพฤติกรรม เพื่อข้อสอบที่สร้างขึ้นวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการ
3. เลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลให้สอดคล้องและเหมาะสมกับข้อมูลที่จะวัดโดยพยายามใช้เทคนิคการวัดหลาย ๆ วิธี
4. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลหลังจากกำหนดว่าจะใช้วิธีวัดผล ขึ้นต่อไปก็คือ การสร้างเครื่องมือวัดผลตามที่กำหนดซึ่งเครื่องมือที่ใช้กันมากในการวัดผลการเรียนการสอน ได้แก่ การทดสอบ

5. ดำเนินการวัดผลเป็นขั้นตอนของการนำเครื่องมือไปทดสอบหาข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการประเมินผล

6. การประเมินผลและการใช้ผลจากการวัดจุดหมายปลายทางของการวัดผลก็เพื่อปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนและการสอนของครู ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ว่ามีความเหมาะสม

สรุปได้ว่า ขบวนการในการวัดผลและประเมินผลนั้นต้องมีการกำหนดจุดประสงค์ในการวัดให้ชัดเจน และวิเคราะห์เนื้อหาของการวัดให้สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนซึ่งได้จากการสร้างเครื่องมือว่ามีความเหมาะสม ถ้าไม่เหมาะสมก็ทำการปรับปรุง แก้ไขต่อไป

## สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน เป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพ เพราะสื่อการเรียนการสอนสามารถทำให้เกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่มีความหมาย สามารถเพิ่มความเป็นรูปธรรมและความเป็นจริงต่อการเรียนรู้ สามารถนำเรื่องราวหรือสื่อต่าง ๆ ที่อยู่ห่างไกลเข้ามาในห้องเรียนได้ สื่อการเรียนการสอนจะเป็นเครื่องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิด มองเห็นความสัมพันธ์ของเรื่องราวหรือสิ่งที่เรียนรู้ได้ถูกต้อง และสามารถจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้นาน ครูสามารถนำสื่อมาประกอบการสอนได้ทุกขั้นตอนของการสอน ตั้งแต่ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน และขั้นสรุปบทเรียน

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง เครื่องมือหรือวัสดุที่จัดทำขึ้น ซึ่งมีข้อมูลเนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ต่อประสบการณ์การเรียนรู้ สำหรับนำไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนของครูและนักศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตร สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหา เกิดทักษะกระบวนการและความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ อันจะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

## คุณสมบัติของสื่อการเรียนการสอน

คุณสมบัติของสื่อการเรียนการสอนค่านึงถึง สิ่งต่าง ๆ (จินตนา, 2536) ดังนี้

1. ต้องได้ประโยชน์คุ้มค่ากับที่ได้ลงทุนจัดหา
2. คำนึงถึงการประหยัด คือทำจากวัสดุราคาถูกและหาได้ง่ายตามท้องถิ่น
3. ต้องมีความประณีต เรียบร้อย สวยงาม น่าสนใจ ดูแล้วเข้าใจง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ต้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับหลายบทเรียน และตรงตามจุดมุ่งหมายของบทเรียนนั้น ๆ
5. ต้องให้ตรงกับเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน
6. ต้องมีขนาดและจำนวนพอเหมาะกับจำนวนของผู้เรียน
7. ต้องเหมาะสมกับวัย ความต้องการ และระดับชั้นผู้เรียน
8. ต้องคงทนถาวร ใช้ได้หลาย ๆ ครั้ง เก็บไว้ใช้ได้ยาวนาน คุ่มค่าของ เงินเวลา และแรงงาน
9. ครูและผู้เรียนควรวางแผนร่วมกันและช่วยกันทำ

### ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน

การใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและใช้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ดังนี้

1. กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอันเป็นวิธีทางนำไปสู่การเรียนรู้ อย่างแท้จริง
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอันเป็นวิธีทางนำไปสู่การเรียนรู้ อย่างแท้จริง
3. ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดและความเข้าใจที่ถูกต้อง และรวดเร็ว
4. ผู้เรียนเกิดทักษะในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง จากสื่อการเรียนการสอนนั้น
5. ผู้เรียนจดจำเรื่องราวและสิ่งต่าง ๆ ได้นาน แม่นยำและถูกต้อง
6. เพิ่มพูนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน และเปลี่ยนแปลงเจตคติในทางที่พึงปรารถนาได้

### ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนแบ่งเป็น 3 ลักษณะ (เอกศักดิ์, 2537) คือ

1. สื่อประเภทวัสดุ (Materials of Software) ได้แก่ สื่อเล็ก (Small Media) ทำหน้าที่เก็บความรู้ในลักษณะของภาพ เสียง และอักษร ในรูปแบบต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 วัสดุที่เสนอความรู้ได้จากตัวของวัสดุเอง ได้แก่ หนังสือเรียนหรือตำรา ของจริง หุ่นจำลอง รูปภาพ แผนภูมิ แผนที่ ป้ายนิเทศ เป็นต้น

1.2 วัสดุที่ต้องอาศัยสื่อประเภทเครื่องกลไก (Hardware) เป็นตัวนำเสนอความรู้ ได้แก่

ฟิล์ม ภาพยนตร์ แผ่นสไลด์ ฟิล์มสตริป เทปบันทึก รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สื่อประเภทเครื่องมืออุปกรณ์ (Hardware) ได้แก่ สื่อใหญ่ (Big Media) ที่เป็นตัวกลางหรือทางผ่านของความรู้ที่จะถ่ายทอดไปยังผู้เรียน สื่อประเภทนี้ไม่มีประโยชน์ในการสื่อความหมายนอกจากตัวของสื่อเอง ถ้าไม่มีความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ มาป้อนผ่านเครื่องกลไก เหล่านี้ ดังนั้นสื่อประเภทจึงจำเป็นต้องอาศัยสื่อประเภทวัสดุ (Software) สื่อการเรียนการสอนประเภท ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องบันทึกเสียง เครื่องรับวิทยุ เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องฉายภาพนิ่ง เป็นต้น

3. สื่อประเภทเทคนิคและวิธีต่าง ๆ (Techniques or Methods) ตัวกลางในกระบวนการเรียนการสอน บางครั้งจำเป็นต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เทคนิคหรือวิธีการ การสาธิต การทดลอง การแสดงละคร การศึกษานอกสถานที่ นิทรรศการ ตลอดจนเทคนิคในการเสนอบทเรียนด้วยสื่อประกอบวัสดุและเครื่องมือ เป็นต้น



### บทที่ 3

## โครงสร้างหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

โครงสร้างหลักสูตรในการศึกษาคำนี้ศึกษาจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในสังกัดที่การดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจและเป็นหลักสูตรภาคพิเศษ ที่มีการเรียนการสอนภาคค่ำในวันธรรมดา และ/หรือ วันหยุดราชการ หรือ หลักสูตรสำหรับผู้บริหารรุ่นใหม่ (Master of Business Administration Young Executive MBA) ประกอบด้วย 9 สถาบันอุดมศึกษา เรียงตามปี พ.ศ. ที่เปิด ได้แก่ สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มหาวิทยาลัยรามคำแหง และ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

### สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์

คณะบริหารธุรกิจ เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสำหรับผู้บริหารรุ่นใหม่ ( Master of Business Administration Young Executive MBA) เมื่อปี พ.ศ. 2510 (สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์, 2541)

### วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาและเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการในการจัดการที่ทันสมัยในยุคโลกาภิวัตน์ ผู้บริหารเหล่านี้ จะได้รับการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากคณาจารย์และนักธุรกิจที่ประสบการณ์ของผู้บริหารจากองค์กรต่าง ๆ ทำให้เกิดวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล

### ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร

ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรประมาณ 336,000 บาท

## การเรียนการสอน

การเรียนการสอนจะใช้ภาษาไทยเป็นหลัก แต่ในบางกรณีใช้ภาษาอังกฤษโดยเฉพาะวิชาที่สอนโดยอาจารย์ต่างประเทศคณะผู้สอนจะประกอบด้วยอาจารย์ประจำคณะฯ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีประสบการณ์ทั้งจากภาคเอกชน ภาครัฐบาล และจากต่างประเทศวิธีการเรียนการสอนในชั้นเรียนประกอบด้วย การบรรยาย การใช้กรณีศึกษา การอภิปรายของกลุ่ม รายงานประจำภาค โครงการย่อย การเสนอผลงาน นอกจากการเรียนในชั้นเรียนแล้ว โครงการยังจัดให้มีการสัมมนาพิเศษนอกสถานที่ เพื่อเสริมสร้างความรู้ในทางวิชาการและทางปฏิบัติแก่ผู้เข้าศึกษา

### คุณสมบัติของผู้สมัคร

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาจากสถาบันการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ ก.พ. รับรองมาตรฐานการศึกษา
2. อายุ 25-32 ปี
3. ประสบการณ์ทำงาน 3 ปี ขึ้นไป

### การคัดเลือกผู้สมัคร

การคัดเลือกผู้สมัครประกอบด้วย การสอบสัมภาษณ์

1. การสอบข้อเขียน
2. ภาษาอังกฤษ
3. คณิตศาสตร์ทั่วไป
4. ความถนัดทางธุรกิจ (แนว GMAT)
5. สัมภาษณ์ (เฉพาะผู้สอบผ่านข้อเขียน)
  - 5.1 ความสามารถในการศึกษา
  - 5.2 ประสบการณ์และความสำเร็จในการทำงาน
  - 5.3 ศักยภาพที่จะเป็นผู้บริหารระดับสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร มีเพียงแผน ข.

แผน ข. รวม 48 หน่วยกิต

1. วิชาพื้นฐาน 15 หน่วยกิต
2. วิชาหลัก 15 หน่วยกิต
3. วิชาเสริมสร้างแนวความคิดและทักษะในการมองภาพรวม 18 หน่วยกิต
4. การสอบข้อเขียนพิสดาร
5. สอบปากเปล่า

### กลุ่มวิชาพื้นฐาน

1. แนวคิดข้อมูลทางการบัญชี
2. เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ
3. การวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่อการตัดสินใจทางธุรกิจ
4. เทคโนโลยีสารสนเทศกับการบริหาร
5. การจัดการและองค์การ

### หมวดวิชาหลัก

1. การจัดการทรัพยากรมนุษย์และพฤติกรรมองค์การ
2. การจัดการกลยุทธ์การตลาด
3. ประเด็นทางการบัญชีเพื่อการตัดสินใจ
4. การบริหารการเงิน
5. การบริหารการปฏิบัติการ

### กลุ่มวิชาเสริมสร้างแนวคิดและทักษะในการมองภาพรวม

1. นโยบายธุรกิจและการจัดการกลยุทธ์
2. การวิเคราะห์อุตสาหกรรมและความเป็นไปได้ของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. โลกาภิวัตน์และประเด็นทางธุรกิจ
4. นวัตกรรมและการบริหารการเปลี่ยนแปลงขององค์กร
5. ตลาดการเงินและกลยุทธ์การเงิน
6. สัมมนาการจัดการขั้นสูง

## มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เปิดโครงการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (ภาคค่ำ) เมื่อ พ.ศ. 2515 (<http://www.tu.ac.th>)

### เป้าหมาย

1. เพื่อเพิ่มพูนทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริหารธุรกิจในยุคโลกาภิวัตน์ทั้งในเรื่อง การตัดสินใจ การวิเคราะห์วิจัย การใช้ข้อมูลเชิงปริมาณ หลักเศรษฐศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์
2. เพื่อให้รู้จักการบริหารธุรกิจด้านต่าง ๆ เช่น การบัญชี การเงิน การตลาด การผลิต และการบริหารระบบและเทคโนโลยีสารสนเทศ

### ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร

ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรประมาณ 171,000 บาท

### การเรียนการสอน

ผู้บริหารงานจำเป็นจะต้องมีความรู้ และความเข้าใจในทฤษฎีและหลักวิชาต่าง ๆ ที่อาจนำไปปรับใช้กับสถานการณ์ในการทำงาน รู้จักวิเคราะห์ปัญหาและทำการตัดสินใจ โครงการใช้วิธีการสอนต่าง ๆ ตามความจำเป็นและความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้สำหรับวิชานั้น ๆ ได้แก่ การบรรยาย การอภิปราย กรณีศึกษาเฉพาะราย และการสัมมนา ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## คุณสมบัติผู้สมัคร

1. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ไม่จำกัดสาขาวิชา
2. มีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อย 1 ปี

## การคัดเลือกผู้สมัคร

การคัดเลือกผู้สมัครประกอบด้วยการสอบ

1. ภาษาอังกฤษ
2. คณิตศาสตร์ แนว GMAT
3. สัมภาษณ์ (เฉพาะผู้สอบผ่านข้อเขียน)

## โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร แผน ข. รวม 57 หน่วยกิต

1. วิชาบังคับ 36 หน่วยกิต
2. วิชาเลือก 21 หน่วยกิต โดยเลือกจากกลุ่มวิชาเลือกที่มีอยู่ทั้งหมด 9 กลุ่ม
3. ต้องสอบประมวลวิชา แต่ไม่มีการทำวิทยานิพนธ์
4. ใช้เวลาในการศึกษาประมาณ 3 ปี และปีสุดท้ายจะต้องทำ โครงการทางธุรกิจ

( Business Project ) ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่ง ของการสอบประมวลวิชา

## หมวดวิชาบังคับ

1. เศรษฐศาสตร์จุลภาค
2. เศรษฐศาสตร์มหภาค
3. วิธีการวิจัย
4. การบัญชีการเงิน
5. การจัดการการเงิน
6. การจัดการการตลาด
7. การจัดการทรัพยากรมนุษย์และองค์การ

8. พฤติกรรมองค์การ
9. การจัดการเชิงกลยุทธ์
10. สถิติธุรกิจ
11. การวิเคราะห์เชิงปริมาณ

### หมวดวิชาเลือก

1. หมวดวิชาการบัญชี
2. หมวดวิชาการเงิน
3. หมวดวิชาการตลาด
4. หมวดวิชาการจัดการ
5. หมวดวิชาการจัดการการผลิตและการปฏิบัติการ
6. หมวดวิชาการระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ
7. หมวดวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ
8. หมวดวิชาบริหารธุรกิจอสังหาริมทรัพย์
9. หมวดวิชาเลือกทั่วไป

### มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจ  
มหาบัณฑิต (ภาคค่ำ) เมื่อปี พ.ศ. 2532 (<http://www.psu.ac.th>)

### วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้มีความสามารถที่จะนำความรู้ไปปรับใช้ในการแก้ปัญหา ต่าง ๆ ทางธุรกิจ โดยเน้นด้านการบริหารธุรกิจในลักษณะขอบเขตที่กว้างออกไป ครอบคลุมหน้าที่ สำคัญต่าง ๆ ด้านการจัดการธุรกิจ ให้ผู้เรียนมีความรู้ความชำนาญในการวิเคราะห์ ผลวิธีการแก้ปัญหาในวงธุรกิจ

2. ให้ความสำคัญด้านการค้าหรือธุรกิจระหว่างประเทศเพื่อสนองตอบต่อการขยายตัวทางการค้าระหว่างประเทศของไทย และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร

ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรประมาณ 81,000 บาท

## การเรียนการสอน

ใช้วิธีการสอบแบบต่าง ๆ ตามความจำเป็น และ ความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของรายวิชานั้น ๆ มีการบรรยาย การใช้กรณีศึกษา การอภิปรายบทบาทสมมติและการสัมมนา ฯลฯ หรือจะนำวิธีต่าง ๆ หลายวิธีมาผสมผสานกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เข้าศึกษา ในด้านบุคลากร ผู้สอนทางโครงการจะทำการคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมจากสถาบันต่างประเทศรวมทั้งคณาจารย์จากสถาบันที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีการทำงานร่วมกันอยู่ เพื่อให้ นักศึกษามีประสบการณ์และความรู้ในการใช้ ภาษาอังกฤษในการดำเนินธุรกิจ

## คุณสมบัติผู้สมัคร

1. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
2. มีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.50 หรือ มีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 2 ปี

## การคัดเลือกผู้สมัคร

การคัดเลือกผู้สมัครประกอบด้วย การสอบ

1. วิชาคณิตศาสตร์และสถิติ เป็นแนวการสอบ GMAT
2. วิชาภาษาอังกฤษ วัดความเข้าใจในการอ่าน การเขียน และความถูกต้องของภาษาในเนื้อหาทางธุรกิจ และเศรษฐศาสตร์
3. ความรู้ทั่วไปและการวิเคราะห์ปัญหาทางบริหารธุรกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร รวม 45 หน่วยกิต โดยเลือกศึกษาได้ 2 แผน คือ แผน ก.(2) (วิทยานิพนธ์) และแผน ข. (สอบประมวล ความรอบรู้) ในแต่ละแผนมีจำนวนหน่วยกิตที่ต้องศึกษาแบ่งเป็นหมวดวิชา ดังนี้

แผน ก.(2)

หมวดวิชาบังคับ 30 หน่วยกิต

หมวดวิชาเลือก 3 หน่วยกิต

วิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

แผน ข.

หมวดวิชาบังคับ 30 หน่วยกิต

หมวดวิชาเลือก 12 หน่วยกิต

ภาคนิพนธ์ 3 หน่วยกิต

สำหรับผู้ที่ยังไม่เคยเรียนวิชาพื้นฐานทางบริหารธุรกิจหรือเทียบเท่า จะต้องเรียนรายวิชาต่อไปนี้ โดยไม่นับเป็นจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตร

1. การบัญชีการเงิน
2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณทางธุรกิจ
3. หลักเศรษฐศาสตร์
4. การเงินธุรกิจ
5. กฎหมายธุรกิจ

หมวดวิชาบังคับ

1. เศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการ
2. การจัดการการดำเนินการ
3. การบัญชีเพื่อการจัดการ
4. การจัดการการเงิน
5. การจัดการการตลาด
6. พฤติกรรมองค์การ
7. การจัดการทรัพยากรมนุษย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. การจัดการเชิงกลยุทธ์
9. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ

### หมวดวิชาเลือก

1. หัวข้อพิเศษทางบริหารธุรกิจ 1
2. หัวข้อพิเศษทางบริหารธุรกิจ 2
3. รัฐบาลกับธุรกิจ
4. การจัดการการเงินระหว่างประเทศ
5. สัมมนาปัญหาทางการตลาด
6. การตลาดระหว่างประเทศ
7. การสัมมนาธุรกิจระหว่างประเทศ
8. การตลาดสำหรับอุตสาหกรรมบริการ
9. การจัดการธุรกิจขนาดย่อม
10. การจัดการเปรียบเทียบระหว่างประเทศ
11. สัมมนาการบริหารงานบุคคล
12. ธุรกิจการขนส่งทางทะเล
13. การพยากรณ์ทางธุรกิจ

### มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เปิดหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสำหรับ  
ผู้บริหารระดับกลาง (ภาคค่ำ) เมื่อปี พ.ศ. 2534 (<http://www.ku.ac.th>)

### วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถให้บริการทางวิชาการแก่สังคมได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น
2. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการด้านบริหารธุรกิจแก่ผู้สนใจที่มีประสบการณ์การทำงาน  
เป็นผู้บริหารระดับกลางขึ้นไป หรือเป็นผู้ประกอบการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เพื่อผลิตผู้บริหารที่มีคุณภาพ มีคุณธรรมและจริยธรรมทางธุรกิจให้สามารถรองรับการขยายตัวทางธุรกิจที่เกิดขึ้น อย่างรวดเร็ว

4. เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้สนใจที่มีประสบการณ์เป็นผู้บริหารระดับกลางขึ้นไปได้มีโอกาสศึกษาเพิ่มพูนความรู้นอกเวลาทำงานได้

5. เพื่อประหยัดเงินตราที่จะรั่วไหลไปต่างประเทศ จึงสนองตอบต่อความต้องการการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีผู้สนใจมากให้มีโอกาสเรียนภายในประเทศแทนการไปศึกษาต่อต่างประเทศ

### ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร

ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรประมาณ 160,000 บาท

### การเรียนการสอน

การสอนเป็นภาษาไทยโดยใช้ตำราเป็นภาษาอังกฤษ การเรียนการสอนประกอบด้วย การบรรยาย การอภิปราย การวิเคราะห์กรณีศึกษา การทำรายงานและการศึกษานอกสถานที่ การนำเอาสื่อการสอนที่ทันสมัย

### คุณสมบัติผู้สมัคร

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขาหรือเทียบเท่า
2. เฉพาะสาขาบัญชีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางบัญชีหรือเทียบเท่า
3. ประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 3 ปี หลังจากจบปริญญาตรี

### การคัดเลือกผู้สมัคร

การคัดเลือกผู้สมัครประกอบการสอบ

1. ข้อสอบแนว GMAT
2. ข้อสอบภาษาอังกฤษ
3. ข้อสอบวิเคราะห์ปัญหาธุรกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

#### 4. สัมภาษณ์ (เฉพาะผู้ที่ผ่านการสอบข้อเขียนแล้ว)

### โครงการหลักสูตร

โครงการหลักสูตร มี แผน ข.ไม่มีวิทยานิพนธ์ รวม 53 หน่วยกิต

1. วิชาบังคับ 26 หน่วยกิต
2. วิชาเฉพาะหมวด 15 หน่วยกิต
3. วิชาเลือกบังคับ 6 หน่วยกิต
4. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 6 หน่วยกิต
5. การสอบประมวลความรู้แบบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ขั้นสุดท้าย

#### หมวดวิชาบังคับ

1. องค์กรและการจัดการ
2. นโยบายธุรกิจ
3. การจัดการทางการเงิน
4. ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ
5. การจัดการอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร
6. การสัมมนา
7. การจัดการการตลาดขั้นสูง
8. เศรษฐศาสตร์การจัดการขั้นสูง
9. การบัญชีการบริหารขั้นสูง

#### หมวดวิชาเลือกบังคับ

1. หมวดวิชาการจัดการ
2. หมวดวิชาการบัญชีเพื่อการวางแผนและควบคุม
3. หมวดวิชาการตลาด
4. หมวดวิชาการเงิน
5. หมวดวิชาธุรกิจการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต เมื่อปี พ.ศ. 2535 (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541)

### ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร

ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรประมาณ 100,000 บาท

### คุณสมบัติผู้สมัคร

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาที่ทบวงมหาวิทยาลัยรับรองแล้วและมีคุณสมบัติตรงตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรในแต่ละสาขาวิชา
2. ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.5
3. สำหรับผู้เข้าศึกษา แผน ก.(2) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าที่มีผลการเรียนดีหรือเป็นผู้มีประสบการณ์ด้านการวิจัยหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่จะศึกษา แต่ไม่น้อยกว่า 2 ปี และมีพื้นฐานความรู้ความสามารถ และ ศักยภาพเพียงพอที่จะทำวิทยานิพนธ์ได้ โดยให้เป็นไปตามเงื่อนไขของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชานั้น

### โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร มี 2 แผน คือ แผน ก.(2) และ แผน ข.

แผน ก. (2) 48 หน่วยกิต

1. วิชาบังคับ 30 หน่วยกิต

2. วิชาเลือก 3 หน่วยกิต

1. วิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

แผน ข. รวม 45 หน่วยกิต

1. วิชาบังคับ 30 หน่วยกิต

2. วิชาเฉพาะสาขา 12 หน่วยกิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 3 หน่วยกิต
4. สอบประมวลความรู้ทั้งข้อเขียนและปากเปล่า

#### หมวดวิชาบังคับ

1. บัญชีเพื่อการจัดการ
2. การจัดการการเงิน
3. วิเคราะห์เชิงปริมาณทางธุรกิจ
4. วิเคราะห์เศรษฐศาสตร์เพื่อการตัดสินใจทางธุรกิจ
5. การจัดองค์การและการจัดการ
6. การจัดการการผลิตและการดำเนินงาน
7. วิจัยทางธุรกิจ
8. นโยบายธุรกิจ
9. การจัดการการตลาด

#### หมวดวิชาเลือก

1. หมวดวิชาการเงิน
2. หมวดวิชาการตลาด
3. หมวดวิชาการจัดการทั่วไป
4. หมวดวิชาการบัญชี

### จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี แยกเปิดเป็นโครงการหลักสูตรบริหารธุรกิจ  
มหาบัณฑิต เมื่อ พ.ศ. 2537 (<http://www.academic.chula.ac.th>)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## วัตถุประสงค์

ผลิตบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพทางธุรกิจ หลักสูตรนี้จะเน้นการบริหารธุรกิจในลักษณะขอบเขตที่กว้าง เพื่อให้ผู้เข้าศึกษารู้ลึกซึ่งถึงหน้าที่สำคัญต่าง ๆ ในการจัดการของธุรกิจ และสามารถจะนำความรู้ความก้าวหน้าทางวิชาการไปปฏิบัติ นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างความชำนาญในการวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาธุรกิจเพื่อที่จะให้ผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรนี้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และความรับผิดชอบ สามารถไปประกอบอาชีพเพื่อความสำเร็จของธุรกิจและความก้าวหน้าของตนเอง

## ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร

ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรประมาณ 210,000 บาท

## คุณสมบัติผู้สมัคร

1. ผู้สมัครจะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต
2. มีประสบการณ์การทำงานอย่างน้อย 1 ปี
3. สำหรับผู้สมัครที่สำเร็จระดับอนุปริญญา/เทียบเท่ามาก่อน แล้วจึงมาเรียนต่อในระดับปริญญาตรีหลักสูตร 2 ปี
4. สำหรับผู้สมัครที่สำเร็จปริญญาตรีจากต่างประเทศ จะต้องได้รับการรับรองจากทบวงมหาวิทยาลัย หรือ ก.พ.ว่าเป็นหลักสูตรและสถาบันการศึกษาที่ได้มาตรฐานเทียบเท่ากับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

## การคัดเลือกผู้สมัคร

การคัดเลือกผู้สมัครประกอบการสอบ

1. ภาษาอังกฤษ
2. คณิตศาสตร์ แนว GMAT
3. วิเคราะห์ธุรกิจ
4. สัมภาษณ์ (เฉพาะผู้สอบผ่านข้อเขียน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร มี 2 แผน คือ แผน ก.(2) และ แผน ข.

แผน ก. (2) 48 หน่วยกิต

1. วิชาบังคับ 36 หน่วยกิต
2. วิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

แผน ข. รวม 48 หน่วยกิต

1. วิชาบังคับ 36 หน่วยกิต
2. วิชาเลือก 12 หน่วยกิต
3. การสอบรวมยอด

โดยทั้ง 2 แผนจะต้องเรียนวิชาพื้นฐานไม่คิดหน่วยกิต วิชาจริยธรรมทางธุรกิจ และวิชาการสื่อสารทางธุรกิจ

### หมวดวิชาบังคับ

1. การจัดการการบัญชี
2. การจัดการด้านการดำเนินงาน
3. การจัดการและพฤติกรรมองค์กร
4. นโยบายธุรกิจ
5. ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ
6. การจัดการทรัพยากรมนุษย์
7. วิทยาการวิจัยทางธุรกิจ
8. การวิเคราะห์เชิงสถิติเพื่อธุรกิจ
9. การจัดการด้านการเงิน
10. สภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจศาสตร์ของธุรกิจ
11. เศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการ
12. การจัดการด้านการตลาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น สิ่งนี้จำหน่ายให้โดยเปล่าประโยชน์ และต้องอ้างถึงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## หมวดวิชาเลือก

1. หมวดวิชาองค์การและทรัพยากรมนุษย์
2. หมวดวิชาการจัดการเทคโนโลยี
3. หมวดวิชาการจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ
4. หมวดวิชาการจัดการระบบสารสนเทศ
5. หมวดวิชาการเงิน
6. หมวดวิชาการตลาด

## สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เปิดโครงการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (ภาคพิเศษ) เมื่อปี พ.ศ. 2539 (สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2542)

### วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้และความสามารถแก่ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาต่าง ๆ ที่มีความสนใจเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจโดยบุคคลเหล่านี้จะมีความรู้ความสามารถในเชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับระบบย่อยของธุรกิจอย่างครบถ้วน
2. เพื่อผลิตผู้นำทางวิชาการในสาขาการจัดการธุรกิจในระดับปริญญาโทสนองความต้องการของหน่วยงานของราชการและเอกชน
3. เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการในสาขาการจัดการธุรกิจโดยอาศัยผลการค้นคว้าวิจัย และพัฒนาทางด้านแนวปฏิบัติและวิธีการแก้ปัญหาในธุรกิจสมัยใหม่เป็นหลัก

### ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร

ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรประมาณ 128,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## คุณสมบัติผู้สมัคร

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่เทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่ ก.พ. หรือบัณฑิตวิทยาลัยรับรอง

## โครงการหลักสูตร

โครงการหลักสูตร รวม 45 หน่วยกิต

แผน ก. (2)

1. วิชาบังคับ 30 หน่วยกิต
2. วิชาเลือก 3 หน่วยกิต
3. วิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

แผน ข.

1. วิชาบังคับ 30 หน่วยกิต
2. วิชาเลือก 12 หน่วยกิต
3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 3 หน่วยกิต
4. สอบประมวลความรู้ทั้งข้อเขียนและปากเปล่า

สำหรับผู้ที่ยังไม่เคยเรียนวิชาพื้นฐานทางบริหารธุรกิจหรือเทียบเท่า จะต้องเรียนรายวิชาต่อไปนี้ โดยไม่นับเป็นจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตร

1. การบัญชีแบบเข้ม
2. หลักเศรษฐศาสตร์
3. หลักการบริหารธุรกิจ
4. สถิติธุรกิจ

## หมวดวิชาบังคับ

1. การจัดการระบบสารสนเทศ
2. การบัญชีสำหรับนักบริหาร
3. การเงินเพื่อการจัดการ
4. การจัดการการตลาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. พฤติกรรมองค์การ
6. เศรษฐศาสตร์สำหรับการจัดการ
7. การวิเคราะห์เชิงปริมาณทางธุรกิจ
8. วิธีวิจัยทางธุรกิจ
9. การจัดการเชิงกลยุทธ์
10. การจัดการการผลิต

### วิชาเลือก

1. การประยุกต์คอมพิวเตอร์ทางธุรกิจ
2. การจัดการทรัพยากรมนุษย์
3. เทคนิคการพยากรณ์ธุรกิจ
4. การออกแบบองค์การ
5. การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์การ
6. การบริหารค่าตอบแทน
7. การจัดการการตลาดระหว่างประเทศ
8. วิทยาการจัดการ
9. การผลิตในภาคการเกษตร
10. การตลาดธุรกิจเกษตร
11. การจัดการธุรกิจเกษตร
12. กลยุทธ์ทางธุรกิจเกษตร
13. การจัดการฟาร์ม
14. นโยบายเกษตรและการค้า
15. ธุรกิจเกษตรระหว่างประเทศ
16. การส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตร
17. การวิจัยตลาดธุรกิจเกษตร
18. การลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์
19. ส่งเสริมการตลาด
20. ระบบสารสนเทศทางการบัญชี
21. การจัดการธุรกิจขนาดย่อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## 22. สัมมนากรณีศึกษาทางการเงิน

### มหาวิทยาลัยรามคำแหง

มหาวิทยาลัยรามคำแหงเปิดโครงการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสำหรับผู้บริหารรุ่นใหม่ (Young Executive MBA) (ภาคพิเศษ) เมื่อ พ.ศ. 2540 (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542)

#### ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร

ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรประมาณ 120,000 บาท

#### คุณสมบัติผู้สมัคร

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าทุกสาขาวิชาจากสถาบันการศึกษาในประเทศไทย หรือต่างประเทศที่ทบวงมหาวิทยาลัย หรือ ก.พ. รับรอง
2. ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.5
3. ประสบการณ์ทำงาน 3 ปี
4. อายุไม่เกิน 35 ปี

#### โครงการหลักสูตร

โครงการหลักสูตร รวม 48 หน่วยกิต

แผน ก.(2)

1. วิชาบังคับ 33 หน่วยกิต
2. วิชาเลือก 3 หน่วยกิต
3. วิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต

แผน ข.

1. วิชาบังคับ 33 หน่วยกิต
2. วิชาเฉพาะสาขา 12 หน่วยกิต
3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 3 หน่วยกิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

#### 4. สอบประมวลความรู้ทั้งข้อเขียนและปากเปล่า

##### หมวดวิชาพื้นฐาน

1. คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
2. การบัญชีการเงิน

##### หมวดวิชาบังคับ

1. การจัดการและพฤติกรรมองค์การ
2. การวิเคราะห์เชิงปริมาณสำหรับการตัดสินใจทางธุรกิจ
3. เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ
4. การจัดการการตลาด
5. การบัญชีเพื่อการจัดการ
6. การจัดการการผลิตและการดำเนินงาน
7. จริยธรรมและสภาวะแวดล้อมทางธุรกิจ
8. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ
9. วิธีการวิจัยทางธุรกิจ
10. การจัดการเชิงกลยุทธ์

##### หมวดวิชาเฉพาะสาขา

1. หมวดวิชาการจัดการทั่วไป
2. หมวดวิชาการเงินและการธนาคาร
3. หมวดวิชาการตลาด
4. หมวดวิชาการบัญชี
5. กลุ่มวิชาการจัดการการโฆษณา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต เมื่อปี พ.ศ. 2543  
(<http://www.stou.ac.th>)

### ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร

ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรประมาณ 120,000 บาท

### การเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในระบบการศึกษาทางไกลที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้าอย่างมีอิสระด้วยตนเอง ให้คำปรึกษาแนะนำอย่างมีระบบด้วยวิธีการนัดหมายระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาในช่วงเวลาที่เหมาะสม การเข้ารับการปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการ การเข้ารับการสัมมนาเสริม การเข้ารับการสัมมนาเข้มเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระและการเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต เนื้อหาสาระและประสบการณ์ทางวิชาการ จะถ่ายทอดผ่านสื่อประสม ซึ่งประกอบด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อโทรคมนาคม เนื้อหาสาระ และ ประสบการณ์ทางวิชาการ จัดทำเป็นชุดวิชาที่มีลักษณะบูรณาการ แต่ละชุดวิชาไม่ต่ำกว่า 5 หน่วยกิต นอกจากการศึกษาด้วยตนเองแล้วมหาวิทยาลัยได้จัดให้มี ศูนย์บริการการศึกษาประจำภูมิภาค ศูนย์บริการการศึกษาประจำจังหวัด ศูนย์วิทยพัฒนาบริการ และศูนย์บริการบัณฑิตศึกษา เพื่อบริการแก่นักศึกษาในภูมิภาคต่าง ๆ

### โครงสร้างหลักสูตร

รวมตลอดหลักสูตรต้องศึกษาไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต

หมวดวิชาเฉพาะ 6 ชุดวิชา 30 หน่วยกิต

#### 1. การจัดการองค์การและทรัพยากรมนุษย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การบัญชีเพื่อการจัดการและการวางแผนภาษีอากร
3. การวิเคราะห์เชิงปริมาณและการจัดการดำเนินงาน
4. เศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการและการจัดการการเงิน
5. การวิเคราะห์ วางแผน และควบคุมทางการตลาด
6. การวางแผนกลยุทธ์และการควบคุม

วิทยานิพนธ์ 15 หน่วยกิต

การอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต

ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตบริหารธุรกิจในภาคการศึกษาสุดท้ายก่อนจบการศึกษา เป็นการอบรมเข้มมหาบัณฑิตที่มีค่าเทียบได้ 5 หน่วยกิต โดยมีการประเมินผลการอบรมเข้มแต่ไม่นำผลมาคิดหน่วยกิตสะสม

### เปรียบเทียบหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตของรัฐในสังกัดแต่ละแห่ง มีความแตกต่างกัน ดังนี้

#### 1. ด้านหลักสูตร

1.1 ประสบการณ์การเปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานานที่สุด คือ สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ เปิดหลักสูตร 33 ปี รองลงมา คือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เปิดหลักสูตร 28 ปี ส่วนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช มีระยะเวลาการเปิดที่น้อยที่สุด คือ เปิดหลักสูตรได้ 1 ปี

1.2 เนื้อหารายวิชาของหลักสูตรฯ ของสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์มีแตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ คือ มีหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงสภาพการณ์ปัจจุบันมากที่สุด ส่วนสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ มีรายวิชาใกล้เคียงกัน

1.3 การกำหนดหน่วยกิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีจำนวนหน่วยกิตมากที่สุด คือ 57 หน่วยกิต รองลงมา คือมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ มีหน่วยกิตระหว่าง 48-45 หน่วยกิต

1.4 การกำหนดคุณสมบัติผู้สมัคร หลักสูตรสำหรับผู้บริหารรุ่นใหม่ (Y-MBA) มีการกำหนดช่วงอายุและกำหนดประสบการณ์ทำงาน คือ สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ กำหนดให้ผู้สมัครต้องมีอายุ 25-32 ปี มหาวิทยาลัยรามคำแหงกำหนดให้ผู้สมัครมีอายุไม่เกิน 35 ปี และสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำหนดให้ผู้สมัครต้องมีประสบการณ์ทำงาน 3 ปีขึ้นไป ส่วนหลักสูตรภาคพิเศษและภาคค่ำ กำหนดประสบการณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำงานของผู้สมัครตั้งแต่ 1 ปี และ 2 ปี ยกเว้น สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ไม่กำหนดอายุ และประสบการณ์ทำงาน

2. ด้านค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์กำหนดค่าใช้จ่ายสูงที่สุดคือ 336,000 บาท รองลงมาคือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 210,000 บาท และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีค่าใช้จ่ายต่ำสุด คือ 81,000 บาท ส่วนสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ มีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 100,000-200,000 บาท

3. ด้านสถานที่ตั้ง สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรส่วนใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานคร และมีต่างจังหวัด 3 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

4. ด้านการโฆษณา สถาบันอุดมศึกษาทุกสถาบันมีการประกาศการเปิดรับสมัครสอบเข้าของหลักสูตรใช้ป้ายโฆษณา อินเทอร์เน็ต และหนังสือพิมพ์เป็นสื่อการโฆษณาเหมือนกัน ยกเว้นมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ไม่โฆษณาทางหนังสือพิมพ์

สถาบันอุดมศึกษาเปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตที่มีประสบการณ์มาก และมีเนื้อหาวิชาที่มีทันสมัย มีสถานที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครและอยู่ในย่านที่มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวก กำหนดหน่วยกิตที่เหมาะสม การโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ ซึ่งให้เกิดความสนใจในหลักสูตรมากยิ่งขึ้น และเป็นข้อได้เปรียบจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ ได้แก่ สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นต้น (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัย/สถาบัน	สถานที่ตั้ง	หลักสูตร	ปี พ.ศ. ที่เปิด	หน่วยกิต	คุณสมบัติผู้สมัคร	ค่าใช้จ่าย (บาท)	การโฆษณา
1. สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์	กรุงเทพมหานคร	Y-MBA แผน ข.	2510	48	1. อายุ 25-32 ปี 2. ประสบการณ์ทำงาน 3 ปี	336,000	1. www.nida.ac.th 2. ลงหนังสือพิมพ์ 3. ป้ายประกาศ
2. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	กรุงเทพมหานคร	ภาคค่ำ แผน ข.	2515	57	ประสบการณ์ทำงาน 1 ปี	171,000	1. www.tu.ac.th 2. ลงหนังสือพิมพ์ 3. ป้ายประกาศ
3. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	สงขลา	ภาคค่ำ แผน ก.(2) และ แผน ข.	2532	45	คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 หรือประสบการณ์ทำงาน 2 ปี	81,000	1. www.psu.ac.th 2. ป้ายประกาศ
4. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรุงเทพมหานคร	Y-MBA แผน ก.(2) และ แผน ข.	2534	53	ประสบการณ์ทำงาน 3 ปี	160,000	1. www.ku.ac.th 2. ลงหนังสือพิมพ์
5. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	เชียงใหม่	ภาคพิเศษ แผน ก.(2) และ แผน ข.	2535	1. แผน ก.(2) 48 2. แผน ข. 45	1. คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.50 2. เรียนแผน ก.(2) ต้องมี ประสบการณ์ทำงาน 2 ปี	100,000	1. www.cmu.ac.th 2. ป้ายประกาศ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

มหาวิทยาลัย/สถาบัน	สถานที่ตั้ง	หลักสูตร	ปี พ.ศ.	หน่วยกิต	คุณสมบัติผู้สมัคร	ค่าใช้จ่าย (บาท)	การโฆษณา
6. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรุงเทพมหานคร	ภาคค่ำ (2) และ แผน ข.	2537	48	ประสบการณ์ทำงาน 1 ปี	210,000	1. www.chula.ac.th 2. ลงหนังสือพิมพ์ 3. ป้ายประกาศ
7. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	กรุงเทพมหานคร	ภาคพิเศษ	2539	45	ทุกสาขาวิชา	128,000	1. www.kmitl.ac.th 2. ลงหนังสือพิมพ์ 3. ป้ายประกาศ
8. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	กรุงเทพมหานคร	Y-MBA และ แผน ข.	2540	45	1. อายุไม่เกิน 35 ปี 2. คะแนนไม่ต่ำกว่า 2.50 3. ประสบการณ์ทำงาน 3 ปี	120,000	1. www.ru.ac.th 2. ลงหนังสือพิมพ์ 3. ป้ายประกาศ
9. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช	นนทบุรี	ภาคพิเศษ และ แผน ก.(2)	2543	45	ทุกสาขาวิชา	120,000	1. www.stou.ac.th 2. ลงหนังสือพิมพ์ 3. ป้ายประกาศ

หมายเหตุ Y-MBA หมายถึง หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สำหรับผู้บริหารรุ่นใหม่

Y-MBA ภาคพิเศษ และภาคค่ำ เป็นหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตที่มีการเรียนการสอน นอกเวลาราชการ

## บทที่ 4

### ผลการศึกษา

จากการศึกษาวิจัยในเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตนั้น ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 280 ชุด และได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 270 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.4 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากการมีข้อจำกัดเกี่ยวกับติดตามแบบสอบถามคืนได้ทั้งหมดซึ่งได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตจำแนกตามด้าน

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

#### ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

##### เพศ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 270 คน จำแนกเป็นเพศหญิง 143 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 และเพศชาย 127 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 (ตารางที่ 3)

##### อายุ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุระหว่าง 21-30 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือ 176 คน คิดเป็นร้อยละ 65.2 รองลงมามีอายุระหว่าง 31-40 ปี มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 อายุระหว่าง 41-50 ปี มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 อายุระหว่าง 51-60 ปี มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 (ตารางที่ 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## สถาบันอุดมศึกษาที่สำเร็จการศึกษา (ระดับปริญญาตรี)

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาล (กรุงเทพมหานคร) มีจำนวนมากที่สุด คือ 181 คน คิดเป็นร้อยละ 67.0 รองลงมา จากสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน (กรุงเทพมหานคร) มีจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 จากสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาล (ต่างจังหวัด) มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 จากสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน (ต่างจังหวัด) มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 (ตารางที่ 3)

## สาขาการศึกษา (ระดับปริญญาตรี)

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างสำเร็จการศึกษาในสาขาบริหารธุรกิจ มีจำนวนมากที่สุดคือ 142 คน คิดเป็นร้อยละ 52.6 รองลงมา สาขาวิศวกรรมศาสตร์ มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 22.2 สาขาวิทยาศาสตร์ จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 10.7 สาขารัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ สังคมศาสตร์ และ สาขาอักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ มีจำนวนที่เท่ากัน คือ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 สาขาวารสารศาสตร์ นิเทศศาสตร์ จำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 1.5 สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ และสาขาเกษตรศาสตร์ มีจำนวนเท่ากัน คือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 สาขาแพทยศาสตร์ มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4 (ตารางที่ 3)

## ผลการศึกษา (ค่าระดับคะแนนเฉลี่ย)

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับค่าระดับคะแนนเฉลี่ยของผลการศึกษาอยู่ในค่าระดับคะแนนระหว่าง 2.50-2.99 มีจำนวนมากที่สุด คือ 104 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 ค่าระดับคะแนนระหว่าง 3.00-3.49 จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 ค่าระดับคะแนนระหว่าง 3.50-3.99 จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 ค่าระดับคะแนน 2.00-2.49 มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 (ตารางที่ 3)

## สถาบันอุดมศึกษา (ระดับปริญญาโท)

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีจำนวนมากที่สุด คือ 106 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 รองลงมา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 38.1 สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ มีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีจำนวนน้อยที่สุด 19 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 (ตารางที่ 3)

## ชั้นปี

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างชั้นปีที่ 2 มีจำนวนมากที่สุด 160 คน คิดเป็นร้อยละ 50.37 ชั้นปีที่ 1 มีจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 49.63 (ตารางที่ 3)

## ลักษณะหน่วยงาน

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพในหน่วยงานภาคเอกชน มีจำนวนมากที่สุด คือ 191 คน คิดเป็นร้อยละ 70.7 รองลงมา รัฐวิสาหกิจ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 ภาครัฐ มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 ไม่ระบุสังกัดหน่วยงาน มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 (ตารางที่ 3)

## ตำแหน่งงาน

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพใน ตำแหน่งพนักงาน มีจำนวนมากที่สุด 165 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 รองลงมาคือ หัวหน้างาน และหัวหน้ากองหรือ ผู้จัดการแผนก มีจำนวนเท่ากัน คือ 32 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 หัวหน้าหน่วยงานหรือหัวหน้าแผนก มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2 หัวหน้ากรมหรือกรรมการผู้จัดการ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 เจ้าของกิจการ และผู้ไม่ได้ทำงาน มีจำนวนเท่ากัน คือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 (ตารางที่ 3)

## รายได้

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ระหว่าง 25,001-35,000 บาท มีจำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 รองลงมา มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท และระหว่าง 15,000 - 25,000 บาท มีจำนวนเท่ากัน คือ 46 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 รายได้ระหว่าง 40,001 - 50,000 บาท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 รายได้ระหว่าง 35,001-40,000 บาท มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 10.4 จำนวนที่น้อยที่สุด คือรายได้มากกว่า 50,000 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	143	53.0
ชาย	127	47.0
อายุ		
21-30 ปี	176	65.2
31-40 ปี	76	28.1
41-50 ปี	14	5.2
51-60 ปี	4	1.5
มหาวิทยาลัย/สถาบัน (ระดับปริญญาตรี)		
รัฐบาล (กรุงเทพมหานคร)	181	67.0
เอกชน (กรุงเทพมหานคร)	50	18.5
รัฐบาล (ต่างจังหวัด)	34	12.6
เอกชน (ต่างจังหวัด)	5	1.9
สาขาการศึกษา (ระดับปริญญาตรี)		
บริหารธุรกิจ	142	52.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วิศวกรรมศาสตร์	60	22.2
วิทยาศาสตร์	29	10.7
รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ สังคมศาสตร์	11	4.1
อักษรศาสตร์ มนุษยศาสตร์	11	4.1
เทคโนโลยีสารสนเทศ	8	3.0
วารสารศาสตร์ นิเทศศาสตร์	4	1.5
เกษตรศาสตร์	12	0.7
สถาปัตยกรรมศาสตร์	12	0.7
แพทยศาสตร์	1	0.4
ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยที่ได้		
2.50-2.99	104	38.5
3.00-3.49	84	31.1
3.50-3.99	52	19.3
2.00-2.49	30	11.1
สถาบันอุดมศึกษาที่ศึกษาอยู่ (ระดับปริญญาโท)		
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	106	39.3
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	103	38.1
สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์	42	15.6
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	19	7.0
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง		
ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 2	160	50.37
ชั้นปีที่ 1	134	49.63

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลักษณะหน่วยงาน		
เอกชน	191	70.7
รัฐวิสาหกิจ	48	17.8
รัฐบาล	27	10.0
อื่น ๆ 1/	4	1.5
ตำแหน่งงาน		
พนักงาน	165	61.1
หัวหน้างาน	32	11.9
หัวหน้ากอง/ผู้จัดการ	32	11.9
หัวหน้าหน่วยงาน/หัวหน้าแผนก	25	9.2
หัวหน้ากรม/กรรมการผู้จัดการ	8	2.9
เจ้าของกิจการ	4	1.5
อื่น ๆ 2/	4	1.5
รายได้		
25,001-35,000 บาท	88	32.6
ต่ำกว่า 15,000 บาท	46	17.0
15,000-25,000 บาท	46	17.0
40,001-50,000 บาท	39	14.5
35,001-40,000 บาท	28	10.4
มากกว่า 50,000 บาท	23	8.5

หมายเหตุ 1/ ไม่ระบุสังกัดหน่วยงาน

2/ ว่างาน

## เหตุผล

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้แสดงเหตุผลที่เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรบริหารธุรกิจ เหตุผลที่มีจำนวนที่มากที่สุด คือ เพื่อเลื่อนหรือปรับเปลี่ยนตำแหน่งงาน มีจำนวน 149 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 36.0 รองลงมา เพื่อใช้ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 111 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 26.8 เพื่อใช้ศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่า จำนวน 79 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 19.1 และเพื่อเพิ่มเติมความรู้ มีจำนวน 75 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 18.1 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 เหตุผลที่เข้าศึกษาในหลักสูตร

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพื่อเลื่อนหรือปรับเปลี่ยนตำแหน่งงาน	149	36.0
เพื่อใช้ประกอบธุรกิจส่วนตัว	111	26.8
เพื่อใช้ศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่า	79	19.1
เพื่อเพิ่มเติมความรู้	75	18.1
รวม	414	100.0

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

## สิ่งที่ใช้พิจารณาในการเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้แสดงสิ่งที่ใช้พิจารณาในการเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต 7 อันดับคือ อันดับที่ 1 เนื้อหาหลักสูตร มีจำนวน 278 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 14.7 อันดับที่ 2 คือ สถานที่ตั้ง จำนวน 275 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 14.6 อันดับ ที่ 3 ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย /สถาบัน มีจำนวน 270 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 14.3 อันดับที่ 4 และ 5 ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร และช่วงเวลาการเรียนการสอน มีจำนวนเท่ากัน คือ 269 คำตอบ คิดเป็นร้อยละ 14.2 อันดับที่ 6 คณะจารย์ผู้ให้การศึกษา มีจำนวน 267 คำตอบ คิดเป็น ร้อยละ 14.1 ลำดับที่ 7 ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร มีจำนวน 262 คิดเป็นร้อยละ 13.9 (ตารางที่ 5)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## ตารางที่ 5 สิ่งที่ใช้พิจารณาในการเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตร

รายการ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เนื้อหาหลักสูตร	278	14.7
สถานที่ตั้งมหาวิทยาลัย/สถาบัน	275	14.6
ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย/สถาบัน	270	14.3
ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร	269	14.2
ช่วงเวลาการเรียนการสอน	269	14.2
คณาจารย์ผู้ให้การศึกษา	267	14.1
ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร	262	13.9
รวม	1,890	100.0

หมายเหตุ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

### ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตจำแนกตามด้าน

#### ด้านหลักสูตร

##### สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานาน

1. สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อด้านหลักสูตร พบว่า มีความเห็นด้วยว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สามารถนำไปปฏิบัติได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีปริมาณเนื้อหาวิชา ที่เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต มุ่งเน้นด้านทฤษฎี มุ่งเน้นด้านปฏิบัติ มีความไม่แน่ใจว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับเวลาที่กำหนดไว้ ไม่มีความซ้ำซ้อนกันระหว่างวิชา โดยพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านหลักสูตรอยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X}=3.60$ ) (ตารางที่ 6)

2. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อด้านหลักสูตร พบว่า มีความเห็นด้วยว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สามารถนำไปปฏิบัติได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในวิชาชีพ มุ่งเน้นด้านทฤษฎี มีปริมาณเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต มีความสมดุลกับเวลาที่กำหนดไว้ ไม่แน่ใจว่า หลักสูตรมุ่งเน้นด้านปฏิบัติ ไม่เห็นด้วยว่า ไม่มีความซ้ำซ้อนกันระหว่างวิชา โดยพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านหลักสูตรอยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X}=3.67$ ) (ตารางที่ 6)

### สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่

1. มหาวิทยาลัยรามคำแหง จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อด้านหลักสูตร พบว่ามีความเห็นด้วยว่าหลักสูตร มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สามารถนำไปปฏิบัติได้ มีปริมาณเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต มุ่งเน้นด้านทฤษฎี และ มีความไม่แน่ใจว่า หลักสูตรมีความสมดุลกับเวลาที่กำหนดไว้ ไม่มีความซ้ำซ้อนกันระหว่างวิชา มุ่งเน้นด้านปฏิบัติ โดยพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านหลักสูตรอยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X}=3.58$ ) (ตารางที่ 6)

2. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อด้านหลักสูตร พบว่า มีความเห็นด้วยว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน มีปริมาณเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต มุ่งเน้นด้านทฤษฎี สามารถนำไปปฏิบัติได้ มีความสมดุลกับเวลาที่กำหนดไว้ ไม่แน่ใจว่า ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ หลักสูตรมุ่งเน้นด้านปฏิบัติ ไม่มีความซ้ำซ้อนกันระหว่างวิชา โดยพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านหลักสูตรอยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X}=3.52$ ) (ตารางที่ 6)

### เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง 2 กลุ่มสถาบัน

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อด้านหลักสูตร พบว่านักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานานและสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ มีความเห็นด้วยว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สามารถนำไปปฏิบัติได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีปริมาณเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต มุ่งเน้นด้านทฤษฎี ไม่แน่ใจว่าหลักสูตรมีความสมดุลกับเวลาที่กำหนดไว้ ไม่มีความซ้ำซ้อนกันระหว่างวิชา สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานานมีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเห็นด้วย แต่นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ ไม่แน่ใจว่าหลักสูตรมุ่งเน้นด้านปฏิบัติ โดยพบว่า นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานาน และสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านหลักสูตรในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X}=3.65$ ) ( $\bar{X}=3.57$ ) ตามลำดับ (ตารางที่ 6)

### รวมทั้งหมด

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาต่อด้านหลักสูตร พบว่า มีความเห็นด้วยว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สามารถนำไปปฏิบัติได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพมีปริมาณเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต มุ่งเน้นด้านทฤษฎี ไม่แน่ใจว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับเวลาที่กำหนดไว้ มุ่งเน้นด้านปฏิบัติ ไม่มีความซ้ำซ้อนกันระหว่างวิชา โดยพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านหลักสูตรอยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X}=3.61$ ) (ตารางที่ 6)

### ด้านวิธีการเรียนการสอน

#### สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานาน

1. สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านวิธีการเรียนการสอน พบว่า มีความเห็นด้วยว่า สภาพบรรยากาศภายในห้องเรียนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการนำเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนได้ชี้แจงความมุ่งหมายขอบข่ายการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลวิชาชัดเจน แต่ละรายวิชาใช้เวลาในการเรียนการสอนที่เหมาะสม ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการเรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย มีการมอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้ามีปริมาณที่เหมาะสม จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนที่เหมาะสม จำนวนอาจารย์ที่สอนมีจำนวนที่เหมาะสม โดยพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอน อยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X}=3.56$ ) (ตารางที่ 7)

2. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านวิธีการเรียนการสอน พบว่า มีความเห็นด้วยว่า ผู้สอนได้ชี้แจงความมุ่งหมายขอบข่ายการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลวิชาชัดเจน มีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาด้านหลักสูตรจำเป็นตามสถาบันอุดมศึกษา

ความคิดเห็น	สถาบันอุดมศึกษา													
	สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานาน				สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่				รวมทั้ง					
	พัฒนาบริหารศาสตร์	ธรรมศาสตร์	รวม	รามคำแหง	ลาดกระบัง	รวม	รวม	รวม	รวม	รวม	รวม	รวม		
$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.74	0.66	4.00	0.69	3.92	0.69	4.07	0.56	3.84	0.50	4.03	0.55	3.97	0.63
มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน	3.86	0.68	4.14	0.61	4.06	0.64	3.85	0.45	4.00	0.58	3.87	0.47	3.97	0.58
สามารถนำไปปฏิบัติได้	3.67	0.61	3.88	0.53	3.82	0.56	3.80	0.56	3.63	0.76	3.78	0.59	3.80	0.58
ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ	3.52	0.59	3.83	0.68	3.74	0.67	3.82	0.57	3.32	0.89	3.74	0.65	3.74	0.66
มีปริมาณเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต	3.81	0.63	3.64	0.78	3.69	0.74	3.56	0.57	3.84	0.69	3.60	0.60	3.65	0.68
มุ่งเน้นด้านทฤษฎี	3.55	0.63	3.69	0.54	3.65	0.57	3.53	0.64	3.68	1.11	3.55	0.72	3.60	0.65
มีความสมดุลกับเวลาที่กำหนดให้	3.21	0.75	3.45	0.75	3.38	0.76	3.39	0.71	3.47	0.70	3.40	0.71	3.39	0.73
มุ่งเน้นด้านปฏิบัติ	3.69	0.68	3.40	0.88	3.48	0.83	2.82	0.94	3.26	1.37	2.89	1.03	3.21	0.97
ไม่มีความซ้ำซ้อนกันระหว่างวิชา	3.36	1.03	2.96	0.90	3.08	0.95	3.36	0.66	2.68	0.86	3.26	0.74	3.16	0.86
รวม	3.60	0.47	3.67	0.35	3.65	0.71	3.58	0.38	3.52	0.42	3.57	0.67	3.61	0.37

หลักสูตร จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนที่เหมาะสม ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการเรียน บรรลุจุดมุ่งหมาย สภาพบรรยากาศภายในห้องเรียนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ แต่ละรายวิชาใช้เวลาในการเรียนการสอนที่เหมาะสม มีการนำเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีการมอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้ามีปริมาณที่เหมาะสม ไม่แน่ใจว่า จำนวนอาจารย์ที่สอนมีจำนวนที่เหมาะสม โดยพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนอยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X}=3.75$ ) (ตารางที่ 7)

### สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่

1. มหาวิทยาลัยรามคำแหง จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านวิธีการเรียนการสอน พบว่า มีความเห็นด้วยว่า ผู้สอนได้ชี้แจงความมุ่งหมายขอบข่ายการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลวิชาชัดเจน มีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการนำเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการเรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย ไม่แน่ใจว่า มีการมอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้ามีปริมาณที่เหมาะสม จำนวน ผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนที่เหมาะสม จำนวนอาจารย์ที่สอนมีจำนวนที่เหมาะสม สภาพบรรยากาศภายในห้องเรียนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ แต่ละรายวิชาใช้เวลาในการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ( $\bar{X}=3.28$ ) (ตารางที่ 7)

2. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาการเรียนการสอน พบว่า มีความเห็นด้วยว่าผู้สอนได้ชี้แจงความมุ่งหมายขอบข่ายการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลวิชาชัดเจน การมอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้ามีปริมาณที่เหมาะสม มีจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนที่เหมาะสม จำนวนอาจารย์ที่สอนมีจำนวนที่เหมาะสม ไม่แน่ใจว่า มีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการเรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย แต่ละรายวิชาใช้เวลาในการเรียนการสอนที่เหมาะสม มีการนำเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สภาพบรรยากาศภายในห้องเรียนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ โดยพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนจะอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ( $\bar{X}=3.25$ ) (ตารางที่ 7)

## เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง 2 กลุ่มสถาบัน

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านวิธีการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานานและสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ มีความเห็นด้วยว่าผู้สอนได้ชี้แจงความมุ่งหมายขอข่ายการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลวิชาชัดเจน มีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการนำเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่น่าใจ จำนวนอาจารย์ที่สอนมีจำนวนที่เหมาะสมนักศึกษาศาสนาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานานมีความเห็นด้วย แต่นักศึกษาศาสนาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ ไม่น่าใจว่าผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการเรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย การมอบงานให้ศึกษาค้นคว้ามีปริมาณที่เหมาะสม จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนที่เหมาะสม สภาพบรรยากาศภายในห้องเรียนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ แต่ละรายวิชาใช้เวลาในการเรียนการสอนที่เหมาะสม โดยพบว่านักศึกษาศาสนาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานาน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนอยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X}=3.69$ ) นักศึกษาศาสนาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่น่าใจ ( $\bar{X} = 3.26$ ) (ตารางที่ 7)

### รวมทั้งหมด

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านวิธีการเรียนการสอน พบว่า มีความเห็นด้วยว่า ผู้สอนได้ชี้แจงความมุ่งหมายขอข่าย การเรียนการสอนการวัดและประเมินผล วิชาชัดเจน มีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการนำเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการเรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย ไม่น่าใจว่ามีการมอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้ามีปริมาณที่เหมาะสม จำนวน ผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนที่เหมาะสม สภาพบรรยากาศภายในห้องเรียนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ แต่ละรายวิชาใช้เวลาในการเรียนการสอนที่เหมาะสม จำนวนอาจารย์ที่สอนมีจำนวนที่เหมาะสม โดยพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนอยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X}=3.49$ ) (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาด้านวิธีการเรียนการสอน จำแนกตามสถาบันอุดมศึกษา

ความคิดเห็น	สถาบันอุดมศึกษา													
	สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานาน				สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่				รวม					
	พัฒนาบริหารศาสตร์	ธรรมศาสตร์	รวม	รวมค่าเฉลี่ย	พัฒนาบริหารศาสตร์	ธรรมศาสตร์	รวม	รวมค่าเฉลี่ย	พัฒนาบริหารศาสตร์	ธรรมศาสตร์	รวม	รวมค่าเฉลี่ย		
$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
ผู้สอนได้ชี้แจงความมุ่งหมายของรายวิชาการเรียนการสอน	3.50	0.83	4.11	0.59	3.93	0.72	3.92	0.71	3.79	0.71	3.90	0.71	3.91	0.71
วัดและประเมินผลวิชาชัดเจน														
มีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.74	0.59	3.99	0.49	3.92	0.53	3.88	0.47	3.26	0.93	3.78	0.60	3.86	0.57
มีการนำเทคนิคและวิธีการสอนใหม่มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.55	0.86	3.68	0.70	3.64	0.75	3.70	0.75	2.79	1.08	3.56	0.87	3.60	0.81
ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการเรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย	3.48	0.55	3.78	0.77	3.69	0.72	3.42	0.74	3.21	1.18	3.39	0.82	3.55	0.78
มีการมอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้ามีปริมาณที่เหมาะสม	3.45	1.02	3.60	0.77	3.56	0.85	3.16	0.91	3.53	0.84	3.22	0.90	3.40	0.89
จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนที่เหมาะสม	3.45	0.97	3.81	0.86	3.70	0.91	2.84	1.00	3.47	1.12	2.94	1.04	3.35	1.04
สภาพบรรยากาศภายในห้องเรียนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้	3.93	0.51	3.75	0.65	3.80	0.62	2.73	0.93	2.63	1.12	2.71	0.94	3.30	0.96
แต่ละรายวิชาใช้เวลาในการเรียนการสอนที่เหมาะสม	3.50	0.63	3.73	0.70	3.66	0.69	2.76	0.79	3.11	1.10	2.82	0.85	3.27	0.87
จำนวนอาจารย์ที่สอนมีจำนวนที่เหมาะสม	3.45	0.97	3.33	0.99	3.33	0.93	3.10	0.97	3.47	1.12	3.00	1.02	3.18	0.99
รวม	3.56	0.42	3.75	0.46	3.69	0.746	3.28	0.52	3.25	0.85	3.26	0.86	3.49	0.56

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## ด้านผู้เรียน

### สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานาน

1. สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้เรียน พบว่า มีความเห็นด้วยว่าผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน กล้าซักถามผู้สอนและแสดงความคิดเห็นขณะที่เรียนได้ ภาวะรับผิดชอบทางครอบครัวไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนค่าใช้จ่ายเพียงพอตลอดหลักสูตรและไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน มีความแตกต่างกันในความรู้เดิมของผู้เรียนมีผลต่อการเรียน ไม่แน่ใจว่า สามารถบริหารเวลาในการปฏิบัติงานที่มอบหมายตามแผน ไม่เห็นด้วยว่าการเรียนได้มีเวลาเข้าห้องสมุดหรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนอย่างเหมาะสมมีเวลาพบผู้สอนนอกเวลาเรียน พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านผู้เรียนอยู่ในระดับที่เห็นด้วย ( $\bar{X}=3.44$ ) (ตารางที่ 8)

2. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้เรียน พบว่ามีความเห็นด้วยว่า ค่าใช้จ่ายเพียงพอตลอดหลักสูตรและไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน กล้าซักถามผู้สอนและแสดงความคิดเห็นขณะที่เรียนได้ มีความแตกต่างกันในความรู้เดิมของผู้เรียนมีผลต่อการเรียน สามารถบริหารเวลาในการปฏิบัติงานที่มอบหมายตามแผน ไม่แน่ใจว่า ภาวะรับผิดชอบทางครอบครัวไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน มีเวลาเข้าห้องสมุดหรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนอย่างเหมาะสมมีเวลาพบผู้สอนนอกเวลาเรียน พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านผู้เรียนอยู่ในระดับที่เห็นด้วย ( $\bar{X}=3.44$ ) (ตารางที่ 8)

### สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจใหม่

1. มหาวิทยาลัยรามคำแหง จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้เรียน พบว่ามีความเห็นด้วยว่าผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ภาวะรับผิดชอบทางครอบครัวไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน มีความแตกต่างกันในความรู้เดิมของผู้เรียนมีผลต่อการเรียน ค่าใช้จ่ายเพียงพอตลอดหลักสูตรและไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน ไม่แน่ใจว่าผู้เรียนสามารถบริหารเวลาในการปฏิบัติงานที่มอบหมายตามแผน กล้าซักถามผู้สอนและแสดงความคิดเห็นขณะที่เรียนได้ มีเวลาเข้าห้องสมุดหรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนอย่างเหมาะสม

ไม่เห็นด้วยว่า มีเวลาพบผู้สอนนอกเวลาเรียน พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านผู้เรียนอยู่ในระดับที่ไม่แน่ใจ ( $\bar{X}=3.30$ ) (ตารางที่ 8)

2. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้เรียน พบว่ามีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน เห็นด้วยว่า ค่าใช้จ่ายเพียงพอดูดหลักสูตรและไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน ผู้เรียนกล้าซักถามผู้สอนและแสดงความคิดเห็นขณะที่เรียนได้ มีความแตกต่างกันในความรู้เดิมของผู้เรียนมีผลต่อการเรียน ภาระรับผิดชอบทางครอบครัวไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน ไม่แน่ใจว่าสามารถบริหารเวลาในการปฏิบัติงานที่มอบหมายตามแผน ไม่เห็นด้วยว่า การเรียนได้มีเวลาเข้าห้องสมุดหรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนอย่างเหมาะสม มีเวลาพบผู้สอนนอกเวลาเรียน พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านผู้เรียนอยู่ในระดับที่ไม่แน่ใจ ( $\bar{X}=3.30$ ) (ตารางที่ 8)

### เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง 2 กลุ่มสถาบัน

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้เรียน พบว่า นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานานและสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ มีความเห็นด้วยว่า ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ค่าใช้จ่ายเพียงพอดูดหลักสูตรและไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน มีความแตกต่างกันในความรู้เดิมของผู้เรียนมีผลต่อการเรียน ภาระรับผิดชอบทางครอบครัวไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน สามารถบริหารเวลาในการปฏิบัติงานที่มอบหมายตามแผน นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานานไม่แน่ใจแต่นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ ไม่เห็นด้วยว่า ผู้เรียนมีเวลาเข้าห้องสมุดหรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนอย่างเหมาะสม มีเวลาพบผู้สอนนอกเวลาเรียน นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานานมีความเห็นด้วย แต่ นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ ไม่แน่ใจว่า ผู้เรียนกล้าซักถามผู้สอนและแสดงความคิดเห็นขณะที่เรียนได้ พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านผู้เรียนของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานานอยู่ในระดับที่เห็นด้วย ( $\bar{X} = 3.51$ ) ส่วนนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ อยู่ในระดับที่ไม่แน่ใจ ( $\bar{X} = 3.39$ ) (ตารางที่ 8)

### รวมทั้งหมด

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้เรียน พบว่ามีความเห็นด้วยว่า ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ค่าใช้จ่ายเพียงพอดูดหลักสูตรและไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน เห็นด้วยว่า ค่าใช้จ่ายเพียงพอดูดหลักสูตรและไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน มีความแตกต่างกันในความรู้เดิมของผู้เรียนมีผลต่อการเรียน ภาระรับผิดชอบทางครอบครัวไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน สามารถบริหารเวลาในการปฏิบัติงานที่มอบหมายตามแผน ไม่เห็นด้วยว่า การเรียนได้มีเวลาเข้าห้องสมุดหรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนอย่างเหมาะสม มีเวลาพบผู้สอนนอกเวลาเรียน นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานานมีความเห็นด้วย แต่ นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ ไม่แน่ใจว่า ผู้เรียนกล้าซักถามผู้สอนและแสดงความคิดเห็นขณะที่เรียนได้ พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านผู้เรียนของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานานอยู่ในระดับที่เห็นด้วย ( $\bar{X} = 3.51$ ) ส่วนนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ อยู่ในระดับที่ไม่แน่ใจ ( $\bar{X} = 3.39$ ) (ตารางที่ 8)

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปสรรคต่อการเรียน ผู้เรียนมีความแตกต่างกันในความรู้เดิมของผู้เรียนมีผลต่อการเรียน ผู้เรียน ภาวะรับผิดชอบทางครอบครัวไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน ผู้เรียนกล้าซักถามผู้สอนและแสดง ความคิดเห็นขณะเรียนได้ สามารถบริหารเวลาในการปฏิบัติงานที่มอบหมายตามแผน ไม่แน่ใจ ว่าผู้เรียนมีเวลาเข้าหอสมุดหรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนอย่างเหมาะสม ไม่เห็นด้วยว่า มี เวลาพบผู้สอนนอกเวลาเรียน พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านผู้เรียนอยู่ในระดับที่เห็นด้วย ( $\bar{X}=3.45$ ) (ตารางที่ 8)

## ด้านผู้สอน

### สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานาน

สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้าน ผู้สอน พบว่ามีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เห็นด้วยว่า ผู้สอนมีบุคลิกภาพ และวิธีดำเนินการสอนที่น่าสนใจ มีการเตรียม การสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี มีความรู้ในวิชาที่สอน และสามารถถ่ายทอดได้อย่างดี ดำเนิน การสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทำการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ ได้ในการปฏิบัติจริง ไม่แน่ใจว่า การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียนที่เหมาะสม พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านผู้สอนอยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X}=3.73$ ) (ตารางที่ 9)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้าน ผู้สอน พบว่ามีความเห็นด้วยว่าผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มี ความรู้ในวิชาที่สอน และสามารถถ่ายทอดได้อย่างดี มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี ดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ทำการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถ นำไปใช้ได้ในการปฏิบัติจริง มีบุคลิกภาพและวิธีดำเนินการสอนที่น่าสนใจ ไม่แน่ใจว่า ผู้สอนมี การจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียนที่เหมาะสม พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้าน ผู้สอนอยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X} = 3.81$ ) (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นผู้เรียนจำนวนตามสถาบันอุดมศึกษา

ความคิดเห็น	สถาบันอุดมศึกษา													
	สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานาน						สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่							
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	รวม	รวม	ค่าความแปรปรวน	ค่าความแปรปรวน	รวม	รวม	$\bar{X}$	S.D.		
สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน	4.10	0.53	3.98	0.63	4.01	0.60	4.15	0.47	4.32	0.75	4.18	0.52	4.09	0.57
ค่าใช้จ่ายเพียงพอดูดหลักสูตรและไม่เป็นอุปสรรคต่อ การเรียน	3.76	0.76	4.08	0.67	4.00	0.83	3.88	0.58	4.16	0.50	3.92	0.58	3.96	0.73
มีความแตกต่างกันในความรู้เดิมของผู้เรียนเมื่อเข้าสู่ การเรียน	3.76	0.76	3.85	0.83	3.83	0.81	4.09	0.53	3.42	1.07	3.99	0.68	3.90	0.76
การรับผิดชอบทางครอบครัวไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน	3.81	1.11	3.38	1.00	3.50	1.05	4.15	0.47	3.42	1.07	3.78	0.82	3.63	0.96
กล้าซักถามผู้สอนและแสดงความคิดเห็นที่เรียนได้	3.83	0.82	3.90	0.65	3.88	0.70	2.80	0.89	3.68	0.89	2.94	0.94	3.44	0.95
สามารถบริหารเวลาในการปฏิบัติงานที่มอบหมายตามแผน การเรียนได้	3.05	0.79	3.60	0.70	3.44	0.77	3.38	0.65	3.32	0.89	3.37	0.69	3.41	0.73
มีเวลาเข้าหอสวมชุดหรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนอย่าง เหมาะสม	2.55	1.09	2.87	1.04	2.78	1.06	2.68	0.97	2.05	1.13	2.58	1.02	2.69	1.04
มีเวลาพบผู้สอนนอกเวลาเรียน	2.62	0.73	2.69	0.95	2.67	0.89	2.38	0.94	2.00	1.05	2.32	0.96	2.51	0.94
รวม	3.44	0.61	3.44	0.51	3.51	0.84	3.30	0.43	3.30	0.51	3.39	0.78	3.45	0.50

## สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่

1. มหาวิทยาลัยรามคำแหง จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้สอน พบว่ามีความเห็นด้วยว่าผู้สอนดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรทำการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติจริง มีความรู้ในวิชาที่สอน และสามารถถ่ายทอดได้อย่างดี เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ไม่แน่ใจว่าผู้สอนมีการเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี มีบุคลิกภาพ และวิธีดำเนินการสอนที่น่าสนใจ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียนที่เหมาะสม พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านผู้สอนอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ( $\bar{X}=3.40$ ) (ตารางที่ 9)

2. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้สอน พบว่ามีความเห็นด้วยว่าผู้สอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ไม่แน่ใจว่าผู้สอนดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี มีบุคลิกภาพ และวิธีดำเนินการสอนที่น่าสนใจ มีความรู้ในวิชาที่สอน และสามารถถ่ายทอดได้อย่างดี ทำการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติจริง ไม่เห็นด้วยว่าผู้สอนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียนที่เหมาะสม พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านผู้สอนอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ( $\bar{X}=3.22$ ) (ตารางที่ 9)

### เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง 2 กลุ่มสถาบัน

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้สอน พบว่านักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานานและสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ มีความเห็นด้วยว่าผู้สอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีความรู้ในวิชาที่สอน และสามารถถ่ายทอดได้อย่างดี ทำการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติจริง ดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ไม่แน่ใจว่า ผู้สอนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียนที่เหมาะสม นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานาน มีความเห็นด้วย แต่นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ ไม่แน่ใจว่า ผู้สอนมีการเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี มีบุคลิกภาพ และวิธีดำเนินการสอนที่น่าสนใจ พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านผู้สอนของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานานอยู่ในระดับ

เห็นด้วย ( $\bar{X}=3.79$ ) สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่อยู่ในระดับไม่แน่ใจ ( $\bar{X}=3.38$ ) (ตารางที่ 9)

### รวมทั้งหมด

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้สอน พบว่ามีความเห็นด้วยว่าผู้สอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีความรู้ในวิชาที่สอนและสามารถถ่ายทอดได้อย่างดี ดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี ทำการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติจริง มีบุคลิกภาพ และวิธีดำเนินการสอน ที่น่าสนใจ ไม่แน่ใจว่าผู้สอนมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ และทักษะนอกชั้นเรียนที่เหมาะสม พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านผู้สอนอยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X}=3.60$ ) (ตารางที่ 9)

### ด้านการวัดผลและประเมินผล

#### สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานาน

1. สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่ามีความเห็นด้วยว่าเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์ มีการวัดและประเมินผลมีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน ไม่แน่ใจมีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการวัดและประเมินผลมีการให้คะแนนมีมาตรฐานชัดเจน พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X}=3.54$ ) (ตารางที่ 10)

2. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่ามีความเห็นด้วยว่า เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์ มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา มีการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม มีการวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน มีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการให้คะแนนมีมาตรฐานชัดเจน ไม่แน่ใจว่าเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการวัดและประเมินผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้สอน จำแนกตามสถาบันอุดมศึกษา

ความคิดเห็น	สถาบันอุดมศึกษา													
	สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานาน				สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่				รวม					
	พัฒนาบริหารศาสตร์	วิศวกรรมศาสตร์	รวม	รวม	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	รวม	รวม	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	รวม	รวม		
$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	4.21	0.52	4.14	0.58	4.16	0.56	3.42	0.73	3.95	0.52	3.50	0.73	3.86	0.72
มีความรู้ในวิชาที่สอน และสามารถถ่ายทอดได้อย่างดี	3.76	0.79	4.08	0.61	3.99	0.68	3.52	0.77	3.11	0.99	3.46	0.82	3.74	0.79
ดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	3.69	0.52	3.87	0.57	3.82	0.56	3.59	0.77	3.37	0.61	3.58	0.74	3.71	0.66
มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี	3.79	0.72	3.89	0.64	3.86	0.66	3.32	0.83	3.26	1.10	3.31	0.87	3.61	0.81
ทำการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติจริง	3.57	0.55	3.79	0.87	3.72	0.79	3.56	0.76	3.05	1.08	3.48	0.83	3.61	0.82
มีบุคลิกภาพ และวิธีดำเนินการสอน ที่น่าสนใจ	3.90	0.91	3.71	0.62	3.77	0.72	3.32	0.68	3.21	1.08	3.30	0.75	3.55	0.77
จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียนที่เหมาะสม	3.21	1.00	3.21	0.95	3.21	0.96	3.10	0.82	2.58	0.90	3.02	0.85	3.13	0.91
รวม	3.73	0.45	3.81	0.47	3.79	0.70	3.40	0.47	3.22	0.67	3.38	0.80	3.60	0.53

พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X} = 3.77$ ) (ตารางที่ 10)

### สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่

1. มหาวิทยาลัยรามคำแหง จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่ามีความเห็นด้วยว่า เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์ มีการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม มีการวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน มีการให้คะแนนมีมาตรฐานชัดเจน มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา ไม่แน่ใจว่า มีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการประเมินผล พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลจะอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ( $\bar{X} = 3.39$ ) (ตารางที่ 10)

2. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่ามีความเห็นด้วยว่า เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการประเมินผล มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา ไม่แน่ใจว่า มีการวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน มีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการให้คะแนนมีมาตรฐานชัดเจน มีการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X} = 3.44$ ) (ตารางที่ 10)

### เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง 2 กลุ่มสถาบัน

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานานและสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ มีความเห็นด้วยว่า เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์ มีการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม มีการวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมกับสภาพการณ์การเรียนการสอน มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา มีการให้คะแนนมีมาตรฐานชัดเจน ไม่แน่ใจ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน การประเมินผล นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานาน มีความเห็นด้วย แต่นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่เปิดหลักสูตรใหม่ ไม่แน่ใจว่า มีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตรมานาน และสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ จะอยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X}=3.70$ ) และ ( $\bar{X}=3.41$ ) ตามลำดับ(ตารางที่ 10)

### รวมทั้งหมด

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่ามีความเห็นด้วยว่าเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์ มีการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม มีการวางเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา มีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการให้คะแนนมีมาตรฐานชัดเจน ไม่แน่ใจว่าเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมินผล พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลจะอยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X}=3.57$ ) (ตารางที่ 10)

### ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก

#### สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานาน

1. สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า มีความเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า มีสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนทันสมัย มีเห็นด้วยว่า มีจำนวน สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือประกอบการเรียนการสอนมีเพียงพอ มีลิฟท์เพียงพอและไม่ชำรุด มีห้องสมุดให้บริการที่เพียงพอ มีห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอ มีเจ้าหน้าที่เทคนิคและควบคุมทางโสตทัศนอยู่ประจำห้อง ไม่แน่ใจว่า มีตู้น้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอ มีโรงอาหารสะอาดและเพียงพอ มีสถานที่พักผ่อนของผู้เรียนเพียงพอ พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับเห็นด้วย ( $\bar{X}=3.62$ ) (ตารางที่ 11)

2. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่ามีความเห็นด้วยว่า มีสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนทันสมัย มีจำนวนสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือประกอบการเรียนการสอนเพียงพอ เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามสถาบันอุดมศึกษา

ความคิดเห็น	สถาบันอุดมศึกษา													
	สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานาน				สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่				รวม					
	$\bar{X}$	S.D.	ธรรมาศาสตร์	รวม	$\bar{X}$	S.D.	สังคมศาสตร์	รวม	$\bar{X}$	S.D.	ลาดกระบัง	รวม	$\bar{X}$	S.D.
เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์	4.10	0.69	4.17	0.53	4.15	0.58	3.66	0.58	3.53	0.51	3.71	0.61	3.95	0.63
มีการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม	3.45	0.63	3.88	0.51	3.76	0.58	3.59	0.63	3.26	0.81	3.54	0.67	3.66	0.63
มีการวางเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน	3.45	0.59	3.86	0.54	3.74	0.59	3.57	0.63	3.37	0.68	3.54	0.64	3.65	0.62
มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา	3.40	0.59	3.93	0.40	3.78	0.52	3.43	0.73	3.53	0.51	3.45	0.70	3.63	0.63
มีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.79	0.68	3.80	0.82	3.79	0.78	3.39	0.64	3.32	0.82	3.38	0.67	3.60	0.76
มีการให้คะแนนประเมินมาตรฐานชัดเจน	3.29	0.51	3.67	0.71	3.56	0.68	3.47	0.68	3.32	0.58	3.45	0.67	3.51	0.67
เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมินผล	3.33	0.79	3.05	1.11	3.13	1.04	2.60	0.94	3.74	0.93	2.78	1.02	2.97	1.04
รวม	3.54	0.45	3.77	0.41	3.70	0.68	3.39	0.52	3.44	0.54	3.41	0.71	3.57	0.50

การเรียนการสอนมีเพียงพอ มีห้องสมุดให้บริการที่เพียงพอ มีเจ้าหน้าที่เทคนิคและควบคุมทางไสตทัศน์อยู่ประจำห้อง ไม่แน่ใจว่ามีห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอ มีลิฟท์เพียงพอและไม่ชำรุด ไม่เห็นด้วยว่า มีสถานที่พักผ่อนของผู้เรียนเพียงพอ มีตู้น้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอ มีโรงอาหารสะอาดและเพียงพอ พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ( $\bar{X}=3.17$ ) (ตารางที่ 11)

### สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่

1. มหาวิทยาลัยรามคำแหง จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่ามีความเห็นด้วยว่า มีเจ้าหน้าที่เทคนิคและควบคุมทางไสตทัศน์อยู่ประจำห้อง มีสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนทันสมัย ไม่แน่ใจว่า มีจำนวน สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือประกอบการเรียนการสอนมีเพียงพอ มีห้องสมุดให้บริการที่เพียงพอ มีสถานที่พักผ่อนของผู้เรียนเพียงพอ มีห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอ ไม่เห็นด้วย มีตู้น้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอ มีโรงอาหารสะอาดและเพียงพอ มีลิฟท์เพียงพอและไม่ชำรุด พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ( $\bar{X}=2.84$ ) (ตารางที่ 11)

2. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่ามีความไม่แน่ใจว่า มีสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนทันสมัย มีเจ้าหน้าที่เทคนิคและควบคุมทางไสตทัศน์อยู่ประจำห้อง มีจำนวน สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือประกอบการเรียนการสอนมีเพียงพอ ไม่เห็นด้วยว่า มีห้องสมุดให้บริการที่เพียงพอ มีลิฟท์เพียงพอ และไม่ชำรุด มีห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอ มีสถานที่พักผ่อนของผู้เรียนเพียงพอ มีโรงอาหารสะอาด และเพียงพอ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่ามีตู้น้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอ พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย ( $\bar{X}=2.34$ ) (ตารางที่ 11)

### เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง 2 กลุ่มสถาบัน

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่านักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานานและสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ มีความเห็นด้วยว่า มีสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับใช้ประกอบการเรียน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสอนทันสมัย มีเจ้าหน้าที่เทคนิคและควบคุมทางโลหิตศาสตร์ประจำห้อง นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานานไม่แน่ใจ แต่นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ ไม่เห็นด้วยว่า มีห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอ มีสถานที่พักผ่อนของผู้เรียนเพียงพอ มีลิฟท์เพียงพอและไม่ชำรุด มีตู้น้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอ มีโรงอาหารสะอาดและเพียงพอ นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานาน มีความเห็นด้วย แต่นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ ไม่แน่ใจว่า มีจำนวน สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือประกอบการเรียนการสอนมีเพียงพอ มีห้องสมุดให้บริการที่เพียงพอ โดยพบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานานและนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่ อยู่ในระดับไม่แน่ใจ ( $\bar{X}=3.30$ ) และ ( $\bar{X}=2.76$ ) ตามลำดับ (ตารางที่ 11)

### รวมทั้งหมด

จากการศึกษาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่ามีความเห็นด้วยว่า มีสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนทันสมัย มีจำนวน สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือประกอบการเรียนการสอนมีเพียงพอ มีเจ้าหน้าที่เทคนิคและควบคุมทางโลหิตศาสตร์ประจำห้อง ไม่แน่ใจว่า มีห้องสมุดให้บริการที่เพียงพอ มีห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอ ไม่เห็นด้วยว่า มีสถานที่พักผ่อนของผู้เรียนเพียงพอ มีลิฟท์เพียงพอและไม่ชำรุด มีตู้น้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอ มีโรงอาหารสะอาด และเพียงพอ พบว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ( $\bar{X}=3.05$ ) (ตารางที่ 11)

### การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

การทดสอบสมมติฐาน คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ กลุ่มสถาบันที่ศึกษา ชั้นปี ตำแหน่งงาน และระดับรายได้ แตกต่างกัน มีความความคิดเห็นต่อการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตแตกต่างกัน ซึ่งจัดกลุ่มปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้ คือ อายุ แบ่งเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ ระหว่าง 20 – 30 ปี, 31–40 ปี, 41 – 50 ปี, 51 – 60 ปี และ 61 ปีขึ้นไป สถาบันที่ศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ สถาบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักศึกษาในด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามสถาบันอุดมศึกษา

ความคิดเห็น	สถาบันอุดมศึกษา													
	สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรมานาน				สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรใหม่				รวม					
	พัฒนาบริหารศาสตร์	ธรรมศาสตร์	รวม	รวมค่าแห่ง	ลาดกระบัง	รวม	ทั้งหมด	รวม	รวม	รวม	รวม	รวม		
$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
มีสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน	4.24	0.66	4.06	0.93	4.11	0.86	3.69	0.92	3.11	0.99	3.60	0.95	3.87	0.94
ทันสมัย														
มีจำนวน สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือประกอบการเรียนการสอนมี	4.12	0.83	3.80	1.07	3.89	1.01	3.34	0.93	2.63	0.96	3.23	0.97	3.59	1.04
เพียงพอ														
มีเจ้าหน้าที่เทคนิคและควบคุมทางโสตทัศนอยู่ประจำห้อง	3.57	0.70	3.51	1.12	3.53	1.01	3.74	0.71	2.95	0.78	3.62	0.77	3.57	0.91
มีห้องสมุดให้บริการที่เพียงพอ	3.60	0.94	3.78	0.96	3.72	0.95	2.93	0.75	2.47	1.12	2.86	0.83	3.33	0.99
มีห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอ	3.60	0.86	3.25	1.13	3.35	1.06	2.61	0.93	2.11	1.10	2.54	0.97	2.98	1.01
มีสถานที่พักผ่อนของผู้เรียนเพียงพอ	2.86	1.18	2.55	1.00	2.64	1.06	2.68	0.88	2.05	0.85	2.58	0.90	2.60	0.99
มีลิฟท์เพียงพอและไม่ชำรุด	3.79	0.84	2.75	0.89	3.05	1.00	1.93	0.95	2.26	0.93	1.98	0.95	2.56	1.11
มีตู้น้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอ	3.40	0.99	2.47	0.91	2.74	1.02	2.43	0.91	1.58	0.84	2.30	0.94	2.54	1.01
มีโรงอาหารสะอาด และเพียงพอ	3.40	1.04	2.34	0.97	2.65	1.10	2.22	0.82	1.89	0.94	2.17	0.84	2.43	1.01
รวม	3.62	0.65	3.17	0.59	3.30	1.01	2.84	0.64	2.34	0.74	2.76	0.90	3.05	0.71

อุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานาน และสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่ ชั้นปี แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ตำแหน่งงาน แบ่งเป็น 7 กลุ่ม ได้แก่ พนักงาน, หัวหน้างาน, หัวหน้าหน่วยงานหรือผู้จัดการแผนก หัวหน้ากองหรือผู้จัดการฝ่าย หัวหน้ากรมหรือกรรมการผู้จัดการ เจ้าของกิจการ และอื่น ๆ รายได้ แบ่งเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ ต่ำกว่า 15,000 บาท ระหว่าง 15,001-25,000 บาท ระหว่าง 25,001-35,000 บาท ระหว่าง 35,001 - 40,000 บาท ระหว่าง 40,001-50,000 บาท และมากกว่า 50,000 บาทขึ้นไป

ความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตจำแนกเป็นด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก

### ความคิดเห็นด้านหลักสูตร

อายุ

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านหลักสูตรแต่ละกลุ่มอายุไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มอายุมีความเห็นด้านหลักสูตรแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มอายุมีความเห็นด้านหลักสูตรแตกต่างกันในเรื่องที่หลักสูตรมุ่งเน้นด้านทฤษฎี สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 12)

สถาบันที่ศึกษา

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านหลักสูตรแต่ละกลุ่มสถาบันไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มี 2 กลุ่มสถาบันมีความเห็นด้านหลักสูตรแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มสถาบันที่ศึกษาระดับปริญญาโทมีความเห็นด้านหลักสูตรแตกต่างกันในเรื่องความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน หลักสูตรมุ่งเน้นด้านปฏิบัติ สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 12)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## ชั้นปี

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านหลักสูตรแต่ละกลุ่มชั้นปีไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มี 2 กลุ่มชั้นปีมีความเห็นด้านหลักสูตรแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาแต่ละกลุ่มชั้นปีมีความเห็นด้านหลักสูตรแตกต่างกันในเรื่องความสอดคล้องกับจุดประสงค์มุ่งหมายของหลักสูตร สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 12)

## ตำแหน่งงาน

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านหลักสูตรแต่ละกลุ่มตำแหน่งงานไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มตำแหน่งมีความเห็นด้านหลักสูตรแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีแต่ละกลุ่มตำแหน่งงานมีความเห็นด้านหลักสูตรแตกต่างกันในเรื่องที่หลักสูตรมุ่งเน้นด้านปฏิบัติ และการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ สำหรับเรื่องอื่น ๆ ที่เหลือมีความเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 12)

## รายได้

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านหลักสูตรแต่ละกลุ่มรายได้ไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มรายได้มีความเห็นด้านหลักสูตรแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรีแต่ละกลุ่มรายได้มีความเห็นด้านหลักสูตรไม่แตกต่างกันในทุก ๆ เรื่อง (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านหลักสูตร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ความคิดเห็น	ปัจจัยส่วนบุคคล											
	อายุ		สถาบัน		ชั้นปี		ตำแหน่งงาน		รายได้			
	F Ratio	F- Prob	F Ratio	F- Prob	F Ratio	F- Prob	F Ratio	F- Prob	F Ratio	F- Prob		
มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	1.877	0.134	1.974	0.161	3.889	0.050*	0.557	0.764	0.524	0.758		
มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน	2.293	0.078	6.898	0.009*	1.145	0.285	1.163	0.326	1.230	0.295		
มีปริมาณเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต	0.93	0.184	1.175	0.279	3.093	0.080	0.444	0.849	1.140	0.340		
มุ่งเน้นด้านทฤษฎี	1.624	0.024*	1.489	0.223	1.989	0.160	0.856	0.528	0.288	0.919		
มุ่งเน้นด้านปฏิบัติ	3.191	0.783	27.593	0.000*	0.55	0.815	2.372	0.030*	1.851	0.103		
มีความสมดุลกับเวลาที่กำหนดให้	0.358	0.410	0.053	0.817	0.071	0.790	0.795	0.575	0.501	0.775		
สามารถนำไปปฏิบัติได้	0.964	0.408	0.403	0.526	0.258	0.612	1.954	0.073	1.672	0.142		
ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ	0.969	0.770	0.006	0.940	0.103	0.748	3.770	0.001*	2.033	0.074		
ไม่มีความเข้าขอกันระหว่างวิชา	0.377	0.540	2.949	0.087	0.853	0.356	1.379	0.223	1.639	0.150		
รวม	0.548	0.650	2.880	0.091	0.138	0.710	1.396	0.216	0.585	0.711		

หมายเหตุ \* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

\*\* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

## ความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอน

### อายุ

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนแต่ละกลุ่มอายุไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มอายุมีความเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มอายุ ความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนแตกต่างกันในเรื่องการมอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้ามีปริมาณที่เหมาะสม ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการเรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย จำนวนอาจารย์ที่สอนมีจำนวนที่เหมาะสม สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 13)

### สถาบันที่ศึกษา

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนแต่ละกลุ่มสถาบันที่ศึกษาไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มี 2 กลุ่มสถาบันมีความเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มสถาบันที่ศึกษา มีความเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนแตกต่างกันในเรื่องการมอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้ามีปริมาณที่เหมาะสม แต่ละรายวิชาใช้เวลาในการเรียนการสอนที่เหมาะสม ผู้เรียนผู้สอนมีส่วนร่วมในการเรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย จำนวนอาจารย์ที่สอนมีจำนวนที่เหมาะสม สภาพบรรยากาศภายในห้องเรียนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 13)

### ชั้นปี

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนแต่ละกลุ่มชั้นปีไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มี 2 กลุ่มชั้นปีมีความเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มชั้นปีมีความเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนแตกต่างกันในเรื่องมีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์มุ่งหมายของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักสูตร มีการนำเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และจำนวนอาจารย์ที่สอนมีจำนวนที่เหมาะสม สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 13)

### ตำแหน่งงาน

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนแต่ละกลุ่มตำแหน่งงานไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มตำแหน่งงานมีความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอน

แตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มตำแหน่งงานมีความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนแตกต่างกันในเรื่องผู้สอนได้ชี้แจงความมุ่งหมายขอบข่ายการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลวิชาชัดเจน มีการนำเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการเรียนบรรลุความมุ่งหมาย จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนที่เหมาะสม สภาพบรรยากาศภายในห้องเรียนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความคิดเห็น (ตารางที่ 13)

### รายได้

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนแต่ละกลุ่มรายได้ไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มรายได้มีความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอนแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มรายได้มีความคิดเห็นด้านหลักสูตรไม่แตกต่างกันในทุก ๆ เรื่อง (ตารางที่ 13)

### ความคิดเห็นด้านผู้เรียน

#### อายุ

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านผู้เรียนแต่ละกลุ่มอายุไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 ค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านวิธีการเรียนการสอน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ความคิดเห็น	ปัจจัยส่วนบุคคล														
	อายุ ๑			สถาบัน			ชั้นปี			ตำแหน่งงาน			รายได้		
	F Ratio	F- Prob	F Ratio	F- Prob	F Ratio	F- Prob	F Ratio	F- Prob	F Ratio	F- Prob	F Ratio	F- Prob	F Ratio	F- Prob	
มีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	0.722	0.540	3.706	0.055	4.644	0.032*	1.280	0.267	0.238	0.945					
ผู้สอนได้ชี้แจงความมุ่งหมายขอขายการเรียนการสอนการวัด	0.374	0.761	0.161	0.688	3.353	0.068	2.531	0.021*	1.122	0.349					
และประเมินผลวิธีชัดเจน															
มีการนำเทคนิคและวิธีการสอนใหม่มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	0.389	0.069	0.684	0.409	5.877	0.016*	4.009	0.001**	1.749	0.124					
มีการมอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้ามีปริมาณที่เหมาะสม	2.388	0.001**	10.306	0.001**	0.027	0.870	1.490	0.182	0.271	0.929					
แต่ละรายวิชาใช้เวลาในการเรียนการสอนที่เหมาะสม	5.772	0.111	81.919	0.000**	0.291	0.590	1.200	0.307	0.611	0.691					
ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการเรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย	2.022	0.000**	10.036	0.002*	0.000	0.983	4.456	0.000*	0.553	0.736					
จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนที่เหมาะสม	6.624	0.649	42.092	0.000**	2.816	0.094	3.619	0.002*	0.769	0.573					
จำนวนอาจารย์ที่สอนมีจำนวนที่เหมาะสม	0.550	0.000**	7.758	0.006*	4.166	0.042*	1.617	0.143	1.070	0.377					
สภาพบรรยากาศภายในห้องเรียนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้	7.649	0.304	126.140	0.000**	0.330	0.566	3.134	0.006*	1.569	0.169					
รวม	3.323	0.020*	47.391	0.000**	3.479	0.063	4.677	0.000**	0.580	0.715					

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มอายุมีความคิดเห็นด้านผู้เรียนแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มอายุมีความคิดเห็นด้านผู้เรียนแตกต่างกันในเรื่องกล้าซักถามผู้สอนและแสดงความคิดเห็นขณะที่เรียนได้ สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 14)

### สถาบันที่ศึกษา

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านผู้เรียนแต่ละกลุ่มสถาบันที่ศึกษาไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มี 2 กลุ่มสถาบันมีความคิดเห็นด้านผู้เรียนแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มสถาบันที่ศึกษามีความคิดเห็นด้านผู้เรียนแตกต่างกันในเรื่องผู้เรียนมีเวลาพบผู้สอนนอกเวลาเรียน กล้าซักถามผู้สอนและแสดงความคิดเห็นขณะที่เรียนได้ สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ภาวะรับมือขอทางครอบครัวไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 14)

### ชั้นปี

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านผู้เรียนแต่ละกลุ่มชั้นปีไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มี 2 กลุ่มชั้นปีมีความคิดเห็นด้านผู้เรียนแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มชั้นปีมีความคิดเห็นด้านผู้เรียนแตกต่างกันในเรื่องที่ผู้เรียนมีเวลาเข้าห้องสมุดหรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนอย่างเหมาะสม มีค่าใช้จ่ายเพียงพอตลอดหลักสูตรและไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 14)

### ตำแหน่งงาน

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านผู้เรียนแต่ละกลุ่มตำแหน่งงานไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มตำแหน่งมีความคิดเห็นด้านผู้เรียนแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มตำแหน่งงานมีความคิดเห็นด้านผู้เรียนแตกต่างกันในเรื่องผู้เรียนมีเวลาเข้าห้องสมุดหรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนอย่างเหมาะสม มีเวลาพบผู้สอนนอกเวลาเรียน กล่าวซักถามผู้สอนและแสดงความคิดเห็นขณะที่เรียนได้ สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 14)

### รายได้

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านผู้เรียนแต่ละกลุ่มรายได้ไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มรายได้อมีความคิดเห็นด้านผู้เรียนแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มรายได้อมีความคิดเห็นด้านผู้เรียนแตกต่างกันในเรื่องที่ผู้เรียนมีเวลาพบผู้สอนนอกเวลาเรียน สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 14)

### ความคิดเห็นด้านผู้สอน

#### อายุ

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านผู้สอนแต่ละกลุ่มอายุไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มอายุมีความคิดเห็นด้านผู้สอนแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาแต่ละกลุ่มอายุมีความคิดเห็นด้านผู้สอนแตกต่างกันในเรื่องที่ผู้สอนมีความรู้ในวิชาที่สอนและสามารถถ่ายทอดได้อย่างดี มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีบุคลิกภาพและวิธีดำเนินการสอนที่น่าสนใจ สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 14 ค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้เรียน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ความคิดเห็น	ปัจจัยส่วนบุคคล														
	อายุ			สถาบัน			ชั้นปี			ตำแหน่ง			รายได้		
	F Ratio	F- Prob	F Ratio	F- Prob	F Ratio	F- Prob	F Ratio	F- Prob	F Ratio	F- Prob	F Ratio	F- Prob	F Ratio	F- Prob	
มีเวลาเข้าหาหมุดหรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมมากขึ้นเรียนอย่าง	1.217	0.304	2.372	0.125	10.187	0.002*	3.672	0.002*	1.553	0.174					
เหมาะสม															
มีเวลาพบผู้สอนนอกเวลาเรียน	1.651	0.178	9.554	0.002*	2.174	0.141	2.549	0.020*	2.741	0.020*					
สามารถบริหารเวลาในการปฏิบัติงานที่มอบหมายตามแผน	0.807	0.491	0.669	0.414	0.083	0.774	0.879	0.511	2.019	0.076					
การเรียนได้															
กล้าซักถามผู้สอนและแสดงความคิดเห็นขณะที่เรียนได้	12.107	0.000**	89.343	0.000**	0.265	0.607	3.612	0.002*	1.240	0.291					
มีความแตกต่างกันในความรู้เดิมของผู้เรียนมีผลต่อการเรียน	0.666	0.574	3.206	0.074	0.056	0.813	1.456	0.194	1.587	0.164					
สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน	0.476	0.699	5.498	0.020*	0.466	0.496	1.077	0.377	0.536	0.749					
ภาวะรับผิดชอบทางครอบครัวไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน	0.826	0.480	5.866	0.016*	2.847	0.093	1.735	0.113	0.497	0.779					
ค่าใช้จ่ายเพียงพอตลอดหลักสูตรและไม่เป็นอุปสรรคต่อ	0.561	0.641	0.815	0.367	9.158	0.003*	0.432	0.857	0.403	0.846					
การเรียน															
รวม	2.820	0.039*	6.961	0.009*	4.962	0.027*	3.255	0.004*	0.7991	0.551					

## สถาบันที่ศึกษา

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านผู้สอนแต่ละกลุ่มสถาบันไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มี 2 กลุ่มสถาบันมีความคิดเห็นด้านผู้สอนแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มสถาบันที่ศึกษามีความคิดเห็นด้านผู้สอนแตกต่างกันในเรื่องที่ผู้สอนมีการดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีความรู้ในวิชาที่สอนและสามารถถ่ายทอดได้อย่างดี มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี ทำการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีบุคลิกภาพและวิธีดำเนินการสอนที่น่าสนใจ สำหรับเรื่องจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียนที่เหมาะสมไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 15)

## ชั้นปี

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านผู้สอนแต่ละกลุ่มชั้นปีไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มี 2 กลุ่มชั้นปีมีความคิดเห็นด้านผู้สอนแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มชั้นปีมีความคิดเห็นด้านผู้สอนแตกต่างกันในเรื่องที่ผู้สอนมีการดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีความรู้ในวิชาที่สอนและสามารถถ่ายทอดได้อย่างดี จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียนที่เหมาะสม สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 15)

## ตำแหน่งงาน

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านผู้สอนแต่ละกลุ่มตำแหน่งงานไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มตำแหน่งงานมีความคิดเห็นด้านผู้เรียนแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มตำแหน่งงานมีความคิดเห็นด้านผู้สอนแตกต่างกันในเรื่องผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มี

บุคลิกภาพและวิธีดำเนินการสอนที่น่าสนใจ สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 15)

รายได้

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านผู้สอนแต่ละกลุ่มรายได้ไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มรายได้มีความคิดเห็นด้านผู้สอนแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มรายได้มีความคิดเห็นด้านผู้สอนแตกต่างกันในเรื่องที่ผู้สอนมีความรู้ในวิชาที่สอนและสามารถถ่ายทอดได้อย่างดี มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีบุคลิกภาพและวิธีดำเนินการสอนที่น่าสนใจ สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 15)

ความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผล

อายุ

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลแต่ละกลุ่มอายุไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มอายุมีความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาแต่ละกลุ่มอายุมีความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันในเรื่องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์ สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 16)

สถาบันที่ศึกษา

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผล แต่ละกลุ่มสถาบันที่ศึกษาไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มี 2 กลุ่มสถาบันที่ศึกษาที่มีความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน

ตารางที่ 15 ค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านผู้สอน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ความคิดเห็น	ปัจจัยส่วนบุคคล									
	อายุ		สถาบัน		ชั้นปี		ตำแหน่งงาน		รายได้	
	F Ratio	F-Prob	F Ratio	F-Prob	F Ratio	F-Prob	F Ratio	F-Prob	F Ratio	F-Prob
ดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	0.644	0.588	9.460	0.002*	5.422	0.021*	0.239	0.963	0.449	0.814
มีความรู้ในวิชาที่สอน และสามารถถ่ายทอดได้อย่างดี	4.441	0.005*	33.948	0.000**	12.168	0.001**	1.136	0.342	2.357	0.041*
มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี	3.179	0.025*	34.437	0.000**	2.316	0.129	0.987	0.434	2.382	0.039*
ทำการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติจริง	0.520	0.669	6.087	0.014*	3.012	0.084	1.745	0.111	2.216	0.053
จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียนที่เหมาะสม	0.321	0.817	2.928	0.088	4.109	0.044*	1.337	0.241	1.644	0.149
เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	7.477	0.000**	69.707	0.000**	0.293	0.589	2.600	0.018*	4.722	0.000**
มีบุคลิกภาพ และวิธีดำเนินการสอนที่น่าสนใจ	6.505	0.000**	26.523	0.000**	0.613	0.434	5.140	0.000**	3.084	0.010*
รวม	4.135	0.007*	48.277	0.000**	6.010	0.015*	1.969	0.070	2.776	0.018*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาแต่ละกลุ่มสถาบันที่ศึกษามีความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันในเรื่องที่มีการวางเกณฑ์การวัดและประเมินผล การเรียนมีความเหมาะสม มีการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมินผล เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์ มีการวัดและประเมินผล การเรียนอย่างสม่ำเสมอ สำหรับเรื่องมีการให้คะแนนมีมาตรฐานชัดเจนมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 16)

### ชั้นปี

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผล แต่ละกลุ่มชั้นปีไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มี 2 กลุ่มชั้นปีมีความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษากลุ่มชั้นปีมีความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันในเรื่องที่มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์การประเมินผล สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 16)

### ตำแหน่งงาน

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลแต่ละกลุ่มตำแหน่งงานไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มตำแหน่งงานมีความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาแต่ละกลุ่มตำแหน่งงานมีความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกันในเรื่องมีการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 16)

## รายได้

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผล แต่ละกลุ่มรายได้ไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มรายได้ มีความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาแต่ละกลุ่มรายได้มีความคิดเห็นด้านการวัดผลและประเมินผลไม่แตกต่างกันในทุก ๆ เรื่อง (ตารางที่ 16)

## ความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก

### อายุ

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกแต่ละกลุ่มอายุไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มอายุมีความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาแต่ละกลุ่มอายุมีความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันในเรื่องมีห้องสมุดให้บริการที่เพียงพอสำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 17)

### สถาบันที่ศึกษา

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกแต่ละกลุ่มสถาบันที่ศึกษาไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มี 2 กลุ่มสถาบันที่ศึกษามีความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

ตารางที่ 16 ค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ความคิดเห็น	ปัจจัยส่วนบุคคล														
	อายุ			สถาบัน			ชั้นปี			ตำแหน่งงาน			รายได้		
	F Ratio	F-Prob	F Ratio	F-Prob	F Ratio	F-Prob	F Ratio	F-Prob	F Ratio	F-Prob	F Ratio	F-Prob	F Ratio	F-Prob	
มีการให้คะแนนมีมาตรฐานชัดเจน	0.821	0.483	1.825	0.178	3.414	0.066	0.783	0.584	1.037	0.396					
มีการวางเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสม	0.661	0.577	7.795	0.006*	3.496	0.063	1.873	0.086	1.694	0.136					
กับสภาพการเรียนรู้การสอน															
มีการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม	0.479	0.697	8.002	0.005*	2.334	0.128	2.625	0.017*	0.427	0.830					
มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา	1.242	0.295	19.777	0.000*	8.718	0.003*	1.632	0.138	0.545	0.742					
เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางหลักเกณฑ์	0.155	0.926	7.978	0.005*	6.511	0.011*	1.527	0.169	1.335	0.250					
การประเมินผล															
เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์	5.251	0.002*	36.891	0.000**	0.448	0.504	1.926	0.077	1.019	0.407					
มีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ	1.427	0.235	21.869	0.000**	1.342	0.248	1.204	0.304	1.525	0.182					
รวม	1.222	0.302	25.843	0.000**	1.215	0.271	1.398	0.216	1.336	0.249					

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาแต่ละกลุ่มสถาบันที่ศึกษามีความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันในเรื่องมีสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน ทันสมัยและมีจำนวนที่เพียงพอ มีห้องสมุดให้บริการที่เพียงพอ มีโรงอาหารสะอาด และเพียงพอ มีตู้น้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอ มีห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอ มีลิฟท์เพียงพอและไม่ชำรุด สำหรับเรื่องที่มีสถานที่พักผ่อนของผู้เรียนเพียงพอมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 17)

## ชั้นปี

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกแต่ละกลุ่มชั้นปีไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มี 2 กลุ่มชั้นปีมีความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาระดับชั้นปีมีความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกัน ในเรื่องมีสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอนทันสมัยและมีจำนวนที่เพียงพอ มีห้องสมุดให้บริการที่เพียงพอ สำหรับเรื่องอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 17)

## ตำแหน่งงาน

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกแต่ละกลุ่มตึกหน่วยงานไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มตำแหน่งมีความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่านักศึกษาระดับกลุ่มตำแหน่งงานมีความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกของแตกต่างกันในเรื่องที่มีเจ้าหน้าที่เทคนิคและควบคุมทางโสตทัศนศึกษาอยู่ประจำ สำหรับเรื่องอื่น ๆ ที่เหลือนั้นมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ 17)

## รายได้

$H_0$  = ความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกแต่ละกลุ่ม รายได้ไม่แตกต่างกัน

$H_1$  = มีอย่างน้อย 2 กลุ่มรายได้มีความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกัน

กำหนดค่านัยสำคัญ = 0.05

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่ามีนักศึกษาแต่ละกลุ่มรายได้มีความคิดเห็นด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกไม่แตกต่างในทุก ๆ เรื่อง (ตารางที่ 17)

## ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

### ด้านหลักสูตร

ด้านหลักสูตร พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีจำนวนมากที่สุด คือ เนื้อหาของหลักสูตรควรมีเป็นหลักสูตรที่กำหนดสาขาเฉพาะที่ชัดเจน รองลงมาคือ มีเพิ่มความรู้ใหม่ที่ความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน มีปริมาณเนื้อหาวิชาที่เหมาะสม มีจำนวนวิชาให้นักศึกษาเลือกเพียงพอการสอนเน้นในทางปฏิบัติ และสามารถนำไปปฏิบัติได้กับงานจริง ควรมีเอกสารชี้แจงรายละเอียดหลักสูตร และแผนการเรียนการสอนที่ชัดเจน ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ

### ด้านวิธีการเรียนการสอน

ด้านวิธีการเรียนการสอน พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรกำหนดการเรียนการสอนและการมอบหมายงานให้ศึกษาในปริมาณที่เหมาะสมกับ ช่วงเวลาเรียน ควรเน้นการสอนโดยการให้ปฏิบัติจริง มีการดูงานนอกสถานที่มากขึ้น รองลงมาคือ ควรกำหนดจำนวนผู้เรียนให้เหมาะสม มีการนำเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มความมีประสิทธิภาพในการเรียน และควรมีการแจกเอกสารการเรียนการสอนล่วงหน้า

ตารางที่ 17 ค่าความแปรปรวนของความคิดเห็นของนักศึกษาด้านสื่อการเรียนรู้การสอบและสิ่งอำนวยความสะดวก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ความคิดเห็น	อายุ ๑๕		สถาบัน		ชั้นปี		ตำแหน่งงาน		รายได้	
	F-Ratio	F-Prob	F-Ratio	F-Prob	F-Ratio	F-Prob	F-Ratio	F-Prob	F-Ratio	F-Prob
มีสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน ทั้งหมด	0.334	0.801	21.471	0.000*	5.940	0.015*	1.179	0.318	0.939	0.456
มีจำนวน สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือประกอบการเรียนการสอนมีเพียงพอ	0.105	0.957	29.418	0.000*	7.341	0.007*	0.300	0.937	2.025	0.076
มีเจ้าหน้าที่เทคนิคและควบคุมทางสถิติที่สอนที่ศึกษาอยู่ประจำห้อง	1.466	0.224	0.586	0.445	0.001	0.972	3.553	0.002*	1.932	0.089
มีห้องสมุดให้บริการที่เพียงพอ	2.660	0.049*	61.720	0.000*	10.449	0.001*	1.570	0.156	1.585	0.165
มีสถานที่พักผ่อนของผู้เรียนเพียงพอ	1.785	0.150	0.226	0.635	0.000	0.987	0.596	0.734	0.799	0.551
มีโรงอาหารสะอาด และเพียงพอ	0.769	0.513	15.928	0.000*	1.869	0.173	0.431	0.858	1.603	0.160
มีตู้น้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอ	2.049	0.107	13.005	0.000*	0.066	0.797	0.895	0.499	1.735	0.127
มีห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอ	1.596	0.191	42.731	0.000*	2.766	0.097	1.999	0.066	0.936	0.458
มีลิฟท์เพียงพอและไม่ชำรุด	1.894	0.131	80.029	0.000*	0.774	0.380	0.822	0.554	2.121	0.063
รวม	0.746	0.526	43.815	0.000*	1.355	0.245	1.121	0.350	1.802	0.113

## ด้านผู้เรียน

ด้านผู้เรียน พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้เรียนควรเตรียมความพร้อมทางด้านความรู้ และให้เวลาในการเรียน รองลงมา คือ ควรมีส่วนร่วมในการทำงานมาพอสมควร และผู้เรียนควรมีส่วนร่วมในการปรับปรุงหลักสูตร

## ด้านผู้สอน

ด้านผู้สอน พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผู้สอนควรมีการเตรียมการสอนล่วงหน้า มีการพัฒนาและปรับปรุงความรู้ในวิชาที่สอนและในการถ่ายทอด ควรเพิ่มจำนวนอาจารย์ที่มีความรู้เฉพาะด้านหรือที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำงานโดยตรงให้มีมากขึ้น รองลงมา คือ ผู้สอนควรเพิ่มเวลาในการให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

## ด้านการวัดผลและประเมินผล

ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรเปิดเผยวิธีการประเมินของผลการประเมินและผู้สอนและผู้เรียน รองลงมา คือ ควรประเมินผลการเรียนทั้งก่อนและหลังการเรียนแต่ละรายวิชา

## ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก

ด้านสื่อการเรียนการสอนสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า ข้อเสนอแนะที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ควรปรับปรุงสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับประกอบการเรียนการสอนให้ทันสมัย มีคุณภาพมีจำนวนเพียงพอและใช้ได้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น ใช้สื่อการเรียนการสอนทางโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ ดาวเทียม เป็นต้น ห้องสมุดควรควรเปิดบริการให้นักศึกษาภาคค่ำหรือภาคพิเศษ เซอร์-อาทิตยย์ใช้บริการได้ รองลงมา คือ ควรปรับปรุงสถานที่ ในการเรียนการสอนให้มีความสะอาด และพอเพียง เช่น ห้องน้ำ ห้องพักผ่อน น้ำดื่ม โรงอาหาร ลิฟท์ เป็นต้น

## บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ

### สรุป

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต จากประชากรตัวอย่าง จำนวน 270 คน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

#### ลักษณะทั่วไปของนักศึกษา

ประชากรตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21-30 ปี จบจากมหาวิทยาลัยของรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร ในสาขาบริหารธุรกิจ มีระดับคะแนนเฉลี่ย 2.50-2.99 ทำงานในหน่วยงานเอกชน มีตำแหน่งเป็นพนักงาน มีระดับรายได้ 25,001-35,000 บาท สอบถามจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ชั้นปีที่ 2 มีเหตุผลในการศึกษาเพื่อเลื่อนหรือปรับเปลี่ยนตำแหน่งงาน และ พิจารณาในการเข้าศึกษาในหลักสูตรจากเนื้อหาหลักสูตรเป็นลำดับแรก

#### ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตจำแนกตามด้าน

##### ด้านหลักสูตร

ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นโดยรวมด้านหลักสูตรอยู่ในระดับเห็นด้วย ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ ของสถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย เมื่อเปรียบเทียบพบว่า สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานานและสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีควรรนำไปใช้

## ด้านวิธีการเรียนการสอน

ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นโดยรวมด้านวิธีการเรียนการสอนโดยอยู่ในระดับเห็นด้วย ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ ของสถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย แต่มหาวิทยาลัยรามคำแหง และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น พบว่า สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย แต่สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ

## ด้านผู้เรียน

ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นโดยรวมด้านผู้เรียนอยู่ในระดับเห็นด้วย ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ ของสถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยด้วย แต่มหาวิทยาลัยรามคำแหง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น พบว่า สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย แต่สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ

## ด้านผู้สอน

ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นโดยรวมด้านผู้สอนอยู่ในระดับเห็นด้วย ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ ของสถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย มหาวิทยาลัยรามคำแหง และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็น พบว่า สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานาน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย แต่สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ

## ด้านการวัดผลและประเมินผล

ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นโดยรวมด้านการวัดผลและประเมินผลอยู่ในระดับเห็นด้วย ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ ของสถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานาน และสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย

## ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก

ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นโดยรวมด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ ของสถาบันพัฒนบริหารศาสตร์ มี ความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย และเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมานานและสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตใหม่ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับไม่แน่ใจ

## ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย คือ อายุ กลุ่มสถาบันที่ศึกษา ชั้นปี ตำแหน่งงาน และ รายได้ กับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

เมื่อพิจารณาจำแนกตามอายุ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาจำแนกตามสถาบันที่ศึกษา พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านผู้เรียน ด้านผู้สอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาจำแนกตามชั้นปี พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้านผู้เรียน และด้านผู้สอนแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาจำแนกตามตำแหน่งงาน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้านวิธีการเรียนการสอน และด้านผู้เรียน แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายได้ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้านผู้สอน แตกต่างกัน

### ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจ เพื่อทราบถึงระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตและเพื่อให้คณะผู้บริหารโครงการหลักสูตรและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร จัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริการด้านต่าง ๆ ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาที่มีดังต่อไปนี้

1. ด้านหลักสูตร เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงของธุรกิจเกิดขึ้นอยู่เสมอด้านเนื้อหาของหลักสูตร จึงควรมีการปรับปรุงให้ทันสมัยและสอดคล้องกับเหตุการณ์อยู่เสมอ เพื่อให้นักศึกษาได้รอบรู้ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับงานของนักศึกษาปฏิบัติอยู่ได้จริง และมีการชี้แจงจากสถาบันอุดมศึกษาอย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. ด้านวิธีการเรียนการสอน ควรใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเรียนการสอน ได้แก่ คอมพิวเตอร์ใช้ระบบสื่อสารข้อมูลไร้พรมแดน (internet) ควรช่วยในการเรียนรู้และให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริงจากการปฏิบัติงานในช่วงระยะเวลาอันสั้นในอาชีพที่สนใจ เช่น การดูงานทั้งภายในและภายนอกประเทศ

3. ด้านผู้เรียน ควรมีการเตรียมตัวให้พร้อมในการเรียน ใช้เทคโนโลยีช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของตนอยู่เสมอ แม้จะมีข้อจำกัดเรื่องเวลา และมีการเตรียมค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรให้เพียงพอ และมีการพิจารณาสถาบันอุดมศึกษาที่จะศึกษาอย่างระเอียดถี่ถ้วน และควรเสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

4. ด้านผู้สอน เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษามีการวัดผลและประเมินผลการสอนของผู้สอน แต่ละทำอย่างสม่ำเสมอโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ดังนั้นโครงการหลักสูตรควรจะเป็นผู้พิจารณาผู้สอนและให้โอกาสผู้สอนได้ศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยให้ทุนในการพัฒนาตนเองและการดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

5. ด้านการวัดผลและประเมินผล ควรได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมกับรายวิชา และควรกำหนดเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลที่เป็นมาตรฐานของทุกสถาบันอุดมศึกษา

6. ด้านสื่อการเรียนการสอน และสิ่งอำนวยความสะดวก ควรได้รับการสนับสนุนโดยงบประมาณของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดซื้อและผู้ใช้ควรใช้อย่างเกิดประโยชน์สูงสุด และสิ่งอำนวยความสะดวกควรได้รับการปรับปรุงโดยสร้างความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้สอนของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## บรรณานุกรม

กันยา วานิชน์บัญชา. 2539. **หลักสถิติ (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กิติมา ปรีดีดีลิก. 2532. **การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร:  
อักษรวิพัฒน์.

จินตนา ไบกาชฎี. 2536. **การเขียนสื่อการเรียนการสอน**. กรุงเทพมหานคร: สุวิทย์สาส์น.

ทบวงมหาวิทยาลัย. 2538. **ประกาศทบวงมหาวิทยาลัยเรื่องการกำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึง  
ประสงค์. (อัตถ์สำเนา).**

ธงชัย สุวัฒน์เมฆินทร์. 2529. **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์  
กรมอาชีวศึกษา.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2531. **เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย**.  
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศรีอนันต์.

พสุ เดชะรินทร์ และคณะ. 2542. "สรุปรายงานการวิจัย การพัฒนาและปรับปรุงสาขาวิชาและ  
หลักสูตรของภาควิชาพาณิชยศาสตร์". **วารสารจุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์**. 21(81):  
น.5-26.

พนัส หันตาคินทร์. 2524. **หลักการบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2541. **คู่มือหลักสูตรบัณฑิตวิทยาลัย**. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัย  
เชียงใหม่.

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2541. **คู่มือหลักสูตรบัณฑิตวิทยาลัย**. กรุงเทพมหานคร:

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2542. คู่มือหลักสูตรบัณฑิตวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร:  
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2530. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (พิมพ์ครั้งที่ 3).  
กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

ลำพอง บุญช่วย. 2524. การสอนเชิงระบบ. นนทบุรี: ศิริชัยการพิมพ์.

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 2542. คู่มือหลักสูตรบัณฑิตศึกษา.  
กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์. 2541. คู่มือหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาบริหาร  
ศาสตร์.

สามัญศึกษา, กรม. 2522. คู่มือการประเมินผล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รุ่งเรือง.

สมศักดิ์ ดำรงสุนทรชัย. 2543. "การปรับตัวครั้งใหญ่ MBA. ไทย". ผู้จัดการรายเดือน. 17(204):  
น.105-113.

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. 2542. รายงานการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ใน  
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2542. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดทบวง  
มหาวิทยาลัย.

เอกศักดิ์ บุตรลับ. 2537. ครูและการสอน. เพชรบุรี: สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.

Grush, Edgar V. and Donald Costin. 1975. Teaching and Media. London: Mathuen.

<http://pirun.ku.ac.th/~f.bus/thai/master/mba.html>

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

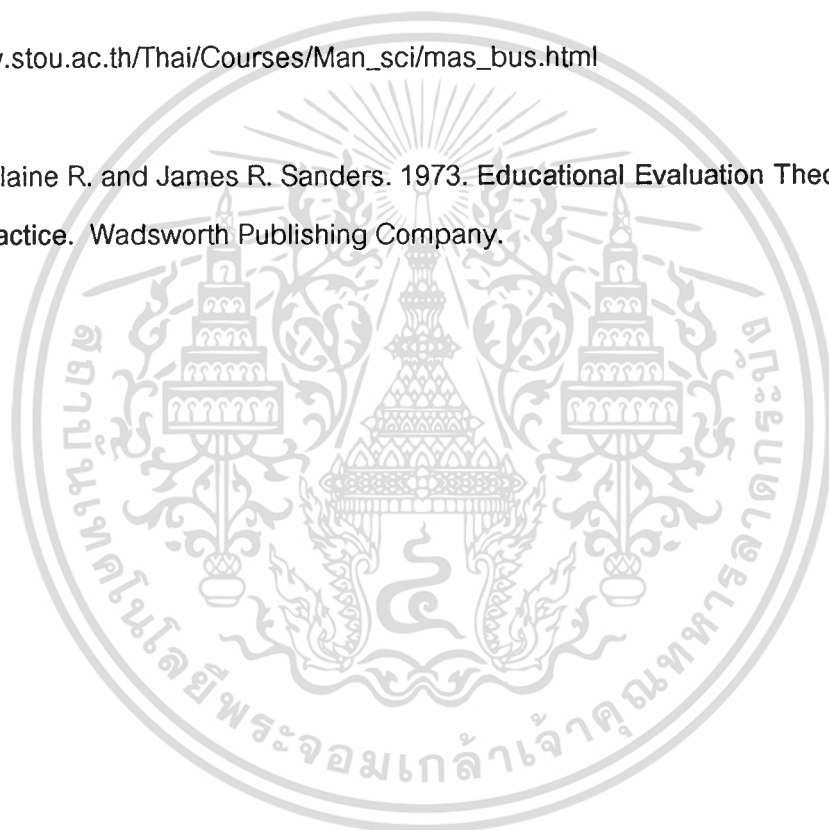
[http://www.academic.chula.ac.th/cucis/infor2\\_1.html](http://www.academic.chula.ac.th/cucis/infor2_1.html)

<http://www.bus.tu.ac.th/mba/cur.html>

[http://www2.psu.ac.th/Graduate/handbook43/course&plan/master/manage/mba/c\\_mba.html](http://www2.psu.ac.th/Graduate/handbook43/course&plan/master/manage/mba/c_mba.html)

[http://www.stou.ac.th/Thai/Courses/Man\\_sci/mas\\_bus.html](http://www.stou.ac.th/Thai/Courses/Man_sci/mas_bus.html)

Wothen, Blaine R. and James R. Sanders. 1973. Educational Evaluation Theory and Practice. Wadsworth Publishing Company.





เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

## แบบสอบถาม

เลขที่.....

เรื่อง : ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

**หมายเหตุ:** แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนในวิชาการศึกษาอิสระ (Independent Study) ของนักศึกษาลัทธิบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารธุรกิจเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้ทำการศึกษาจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการกรอกข้อมูล ซึ่งข้อมูลส่วนบุคคลทั้งหมดจะเก็บเป็นความลับ

1. แบบสอบถามมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน
  1. แบบสอบถามส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม
  2. แบบสอบถามส่วนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
  3. แบบสอบถามส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
3. คำจำกัดความ

การศึกษาค้นคว้าอิสระ (Independent Study)

เป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (แผน ข.) เป็นการศึกษาค้นคว้าและวิจัยในหัวข้อเรื่องที่มีความสำคัญหรือน่าสนใจ แล้วเรียบเรียงเป็นเอกสารทางวิชาการ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน  หน้าข้อความให้สมบูรณ์

**ส่วนที่ 1** : รายละเอียดเกี่ยวกับผู้กรอกแบบสอบถาม

1.1 เพศ

- 1) ชาย  2) หญิง

1.2 อายุ

- 1) 20 – 30 ปี  2) 31 – 40 ปี  
 3) 41 – 50 ปี  4) 51 – 60 ปี  
 5) 61 ปีขึ้นไป

1.3 มหาวิทยาลัย / สถาบัน ที่ท่านสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี

- 1) ของรัฐบาล (กรุงเทพ ฯ)  2) ของรัฐบาล (ต่างจังหวัด)  
 3) ของเอกชน (กรุงเทพ ฯ)  4) ของเอกชน (ต่างจังหวัด)  
 5) ต่างประเทศ (โปรดระบุ) .....

1.4 สาขาการศึกษาที่ท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

- 1) วิศวกรรมศาสตร์  
 2) สถาปัตยกรรมศาสตร์  
 3) วิทยาศาสตร์  
 4) เกษตรศาสตร์  
 5) บริหารธุรกิจ/การเงิน/บัญชี/พาณิชยศาสตร์และการบัญชี/เศรษฐศาสตร์  
 6) รัฐศาสตร์/นิติศาสตร์/สังคมศาสตร์  
 7) อักษรศาสตร์/มนุษยศาสตร์/ศิลปศาสตร์/ศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์  
 8) วารสารศาสตร์/นิเทศศาสตร์  
 9) จิตกรรม/ประติมากรรม/ภาพพิมพ์  
 10) เทคโนโลยีสารสนเทศ  
 11) อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

1.5 ท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ย (GPA)

- 1) 4.00  2) 3.50 - 3.99  3) 3.00 – 3.49  
 4) 2.50 – 2.99  5) 2.00 – 2.49

## 1.6 สถาบันอุดมศึกษาที่ท่านกำลังศึกษาระดับปริญญาโท

- 1) สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ (NIDA)
- 2) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 3) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- 4) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

## 1.7 ชั้นปีที่ท่านกำลังศึกษา

- 1) ชั้นปีที่ 1     2) ชั้นปีที่ 2

## 1.8 ลักษณะหน่วยงานที่ท่านทำอยู่ในปัจจุบัน

- 1) ภาครัฐ     2) ภาคเอกชน     3) รัฐวิสาหกิจ    3) อื่นๆ (ระบุ).....

## 1.9 ตำแหน่งงานของท่านในปัจจุบัน

- 1) พนักงาน / เจ้าหน้าที่     2) หัวหน้างาน
- 3) หัวหน้าหน่วยงาน / ผู้จัดการแผนก     4) หัวหน้ากอง / ผู้จัดการฝ่าย
- 5) หัวหน้ากรม/กรมการผู้จัดการ     6) เจ้าของกิจการ
- 7) อื่นๆ (โปรดระบุ).....

## 1.10 รายได้ของท่านต่อเดือนในปัจจุบัน

- 1) ต่ำกว่า 15,000 บาท     2) 15,000-25,000 บาท
- 3) 25,001-35,000 บาท     4) 35,001 - 40,000 บาท
- 5) 40,001-50,000 บาท     6) มากกว่า 50,000 บาท

## 1.12 เหตุผลที่ท่านเข้าศึกษาในหลักสูตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1) เพื่อเลื่อนหรือปรับเปลี่ยนตำแหน่งงาน     2) เพื่อใช้ประกอบธุรกิจส่วนตัว
- 3) เพื่อใช้ศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่า     4) เพื่อเพิ่มเติมความรู้
- 5) อื่นๆ ระบุ.....

## 1.13 สิ่งที่ท่านพิจารณาในการเลือกศึกษาในหลักสูตร (เรียงลำดับจากมากไปน้อย)

- 1) ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย / สถาบัน     2) ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร
- 3) เนื้อหาหลักสูตร     4) สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัย/สถาบัน
- 5) ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร     6) ระยะเวลาการเรียนการสอน
- 7) คณาจารย์ผู้ให้การศึกษา

**ส่วนที่ 2: ส่วนของความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต**

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านว่ามีความเห็นในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามหมายเลข 1, 2, 3, 4 หรือ 5 โดยกำหนดให้

เลข	5	แทน	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
เลข	4	แทน	เห็นด้วย
เลข	3	แทน	ไม่แน่ใจ
เลข	2	แทน	ไม่เห็นด้วย
เลข	1	แทน	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	<b>ด้านหลักสูตร</b> ท่านเห็นว่าเนื้อหาวิชาของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต					
1	มีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					
2	มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน					
3	สามารถนำไปปฏิบัติได้					
4	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ					
5	มีปริมาณเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต					
6	มุ่งเน้นด้านทฤษฎี					
7	มีความสมดุลกับเวลาที่กำหนดให้					
8	มุ่งเน้นด้านปฏิบัติ					
9	ไม่มีความซ้ำซ้อนกันระหว่างวิชา					
	<b>ด้านวิธีการเรียนการสอน</b> ท่านเห็นว่าการเรียนการสอนตามหลักสูตร					
10	ผู้สอนได้ชี้แจงความมุ่งหมายขอข่ายการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลวิชาชัดเจน					
11	มีการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
12	มีการนำเทคนิคและวิธีการสอนใหม่ๆมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
13	ผู้เรียนและผู้สอนมีส่วนร่วมในการเรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย					
14	มีการมอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้ามีปริมาณที่เหมาะสม					
15	จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนที่เหมาะสม					
16	สภาพบรรยากาศภายในห้องเรียนส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้					
17	แต่ละรายวิชาใช้เวลาในการเรียนการสอนที่เหมาะสม					
18	จำนวนอาจารย์ที่สอนมีจำนวนที่เหมาะสม					
	<b>ด้านผู้เรียน</b>					
19	สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมชั้นเรียน					
20	ค่าใช้จ่ายเพียงพอตลอดหลักสูตรและไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน					
21	มีความแตกต่างกันในความรู้เดิมของผู้เรียนมีผลต่อการเรียน					
22	ภาระรับผิดชอบทางครอบครัวไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน					
23	กล้าซักถามผู้สอนและแสดงความคิดเห็นขณะที่เรียนได้					
24	สามารถบริหารเวลาในการปฏิบัติงานที่มอบหมายตามแผนการเรียนได้					
25	มีเวลาเข้าหอสมุดหรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียนอย่างเหมาะสม					
26	มีเวลาพบผู้สอนนอกเวลาเรียน					
	<b>ด้านผู้สอน</b>					
27	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น					
28	มีความรู้ในวิชาที่สอน และสามารถถ่ายทอดได้อย่างดี					
29	ดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร					
30	มีการเตรียมการสอนล่วงหน้าเป็นอย่างดี					
31	ทำการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ในการปฏิบัติจริง					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
32	มีบุคลิกภาพ และวิธีดำเนินการสอน ที่น่าสนใจ					
33	จัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้และทักษะนอกชั้นเรียนที่เหมาะสม					
	ด้านวัดผลและประเมินผล ท่านเห็นว่า การวัดและการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร					
34	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลการสอนของอาจารย์					
35	มีการวัดและประเมินผลมีความยุติธรรม					
36	มีการวางแผนการวัดและประเมินผลการเรียนมีความเหมาะสม กับสภาพการเรียนการสอน					
37	มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อหา					
38	มีการวัดและประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
39	มีการให้คะแนนมีมาตรฐานชัดเจน					
40	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนหลักเกณฑ์ การประเมินผล					
	ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก					
41	มีสื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับใช้ประกอบการเรียนการสอน ทันสมัย					
42	มีจำนวน สื่อ อุปกรณ์ เครื่องมือประกอบการเรียนการสอนมี เพียงพอ					
43	มีเจ้าหน้าที่เทคนิคและควบคุมทางโสตทัศนียภาพประจำห้อง					
44	มีห้องสมุดให้บริการที่เพียงพอ					
45	มีห้องน้ำที่สะอาดและเพียงพอ					
46	มีสถานที่พักผ่อนของผู้เรียนเพียงพอ					
47	มีลิฟท์เพียงพอและไม่ชำรุด					
48	มีตู้น้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอ					
49	มีโรงอาหารสะอาด และเพียงพอ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

ส่วนที่ 3 : ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข ของนักศึกษาที่มีต่อการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจ  
มหาบัณฑิต

ด้านหลักสูตร .....

.....  
.....  
.....

ด้านวิธีการเรียนการสอน.....

.....  
.....  
.....

ด้านผู้เรียน.....

.....  
.....  
.....

ด้านผู้สอน.....

.....  
.....  
.....

ด้านการวัดและประเมินผล.....

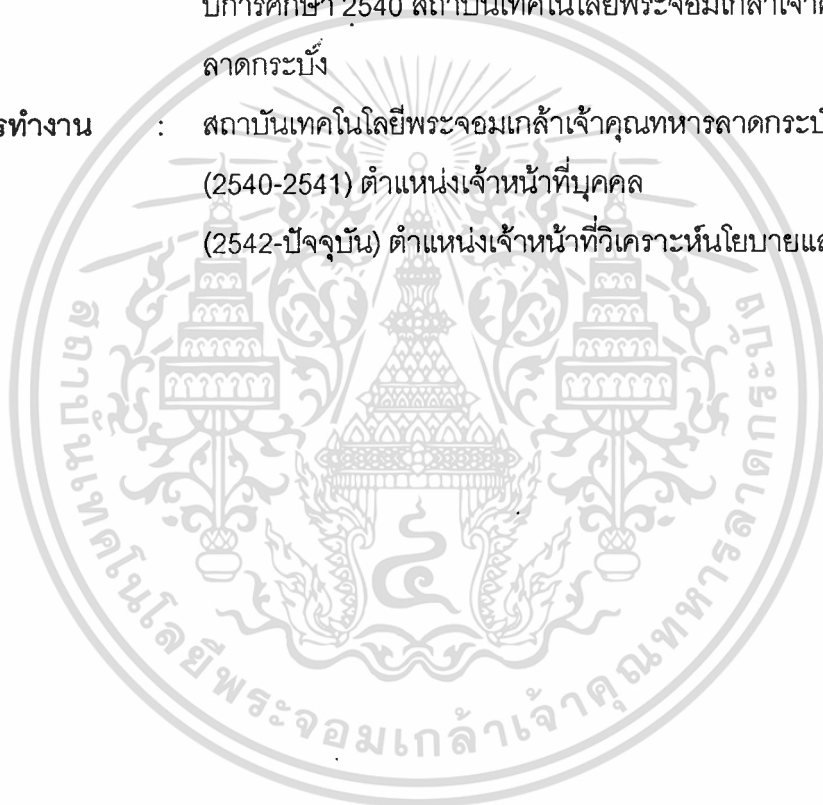
.....  
.....  
.....

ด้านสื่อการเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวก.....

.....

## ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ - นามสกุล : นางสาววาสนา ศิลปรุ่งธรรม
- สถานที่เกิด : กรุงเทพมหานคร
- ประวัติการศึกษา : ศิลปศาสตรบัณฑิต(รัฐศาสตร์) สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ  
ปีการศึกษา 2539 มหาวิทยาลัยรามคำแหง  
วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจเกษตร  
ปีการศึกษา 2540 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร  
ลาดกระบัง
- ประวัติการทำงาน : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง  
(2540-2541) ตำแหน่งเจ้าหน้าที่บุคคล  
(2542-ปัจจุบัน) ตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า  
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้